

Belvárosi Harangszó

A SARKAD-BELVÁROSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG IDŐSZAKOSAN MEGJELENŐ LAPJA

XI. évfolyam 6. szám

2023. december

Kedves Olvasó!

Karácsony van, mikor olvasod ezt a néhány gondolatot. Megérkezett Hozzád az ünnep? Teljes szívemből hiszem és remélem, hogy Igen. Azért lehet nekünk ünnepünk, mert volt adventünk. Adventben éltünk több hétig, habár a naptár ebben az esztendőben kissé megrövidítette a várakozásunkat, de ez arra sarkalt bennünket, hogy tudatosabban készüljünk Jézus születésére. Gyülekezetünk olyan közösség, ahol vannak adventi alkalmak, adventi hagyományok: újak és régiak, melyek olykor elcsendesedére hívtak, máskor pedig vidám, zenés együttlétre.

„Advent van, s átjárja lelkem
a szeretet és az emlékezés.
Rájövök ismét-tán ezredszer,
hogy szépen élni gyakran túl kevés.
Szeretni szóban és tettekben,
hinni, remélni szüntelen.
Táplálni kell mosollyal, öleléssel,
hogy emléked hibátlan legyen.”
(Kassák Lajos)

Első alkalommal, de hagyományteremtő céllal indítottuk útjára a *Gyülekezeti Adventi Kalendáriumunkat*. December első napjától kitarult egy-egy otthon ajtaja, ablaka és bepillantást nyerhettünk családok adventi várakozásába. Mind nagy izgalommal és odaadással készítettük fotóinkat, hogy egy idézet és Isten bibliai üzenete kíséretében reggelente elolvashassuk gyülekezetünk Facebook oldalán. A Templomból indultunk és december 24-én oda is érkeztünk meg, ahová a csillag vezette gondolatainkat és imádságainkat.

Adventi vasárnap délelőtti Istentiszteleteinken gyülekezetünk egy-egy csoportja gyűjtja meg a gyertyákat, hogy mind örvendezhessünk a Világ Világosságának közeledtén. Templomi koszorúkat ebben az esztendőben is a fiatalok készítették, így járulva hozzá mindannyiunk öröméhez.

A 2023-ban alakult *Férfi kör* tagjai készítették a Nyugdíjasház udvarán azt az *öko óriás koszorút*, mely Jézus születését hirdeti. „Istenünk könyörülő irgalmáért, amellyel meglátogat minket a felkelő fény a magasságból; hogy világot hozzon azoknak, akik sötétségben s a halál árnyékában

lakoznak, hogy ráigazítsa lábunkat a békesség útjára.”
(Lukács evangéliuma 1,78–79)

December első vasárnapja egyben a *Kárpát-medencei Imanap* alkalmá. Idén a délelőtti Istentisztelet keretében gyülekezetünk Nőszövetsége szolgálatával mutattuk be a Dunamelléki Református Egyházkerület által összeállított liturgiát. Közösen imádkoztunk az oktató-nevelő szolgálatért az egész Kárpát-medencében.

Nem múlhat el advent *Kézműves délután* nélkül! Intézményünk Klub termében szebbnél szebb adventi koszorúk, kis ajándékok, kopogtatók és díszek készültek hitoktatóink és lelkipásztoraink vezetésével. Énekeltünk, sokat beszélgettünk és nevtünk. A drága asszonytestvérek pedig ezúttal is finom süteményekkel tették még édesebbé az alkalmat.

2023. a *presbitéri tisztújítás* éve református egyházunkban. Gyülekezetünkben is megtörtént a választás. Az ünnepélyes fogadalomtétel advent második vasárnapján volt. Hálásan köszönjük az eddigi presbitérium munkáját és Isten áldását kérjük a megújult presbitérium szolgálatára!

Főgondnok: dr. Taybani Jamal.

Presbiterok: Győri Zoltánné, dr. Kesztűs Attila, Képiró Jánosné, Papp János, Péntek Gergely, Péntek István, Szabóné Borsós Mária.

Pótpresbiterok: Elekné Szabó Erzsébet, Ruzs Erzsébet.

Külön tisztelettel és szeretettel köszönjük meg *Sajti Sándorné*, leköszönő presbiterünk több évtizedes hűséges és odaadó szolgálatát. A presbitérium *tiszteletbeli presbiterré* választotta Julika nénit. Szívvel reméljük, hogy még sokáig segít bennünket.

Az asztalközösségben lévő erő, szeretetet és békességet is átélhettük újra és újra ezekben a napokban. Hálásan köszönjük a presbiterok által szervezett vacsorát és az intézményi munkatársak ünnepi ebédjét. A jelenlét, az együttlét, az emlékezés, a tervezgetés, a másik megajándékozása mind arra a legnagyobb Ajándékra mutatott, akinek érkezésére vár a világ, „*sóvárgva vár*”.

A *Mikulás* is ellátogatott hozzánk, hogy mosolyt csaljon munkatársaink és nyugdíjasházi lakóink arcára. Reméljük, jövőre is visszatér!

ADNI JÓ! Karácsony ünnepe előtt jobban odafigyelünk egymásra: azokra is, akik mellettünk vannak, és azokra is, akiket egyáltalán nem ismerünk. Megmozdul a lelkünkben valami, hogy segítsünk azoknak, akik magányos, szomorú ünnep elé néznek...

A Református Szeretetszolgálatnál karöltve tartós élelmiszereket és színes, ajándékokkal megtöltött cipősdobozokat gyűjtöttünk, és juttattunk el közeli és távoli rászoruló családoknak, de magunk is megajándékoztuk munkatársainkat, ellátottjainkat és lakóinkat.

Asszonyok, ha összegyűlnek, csodák történnek!!! Így volt ez a közös *mézescalács-sütésünk*kor is. A nőszövetség tagjai, nyugdíjasházi lakók, a nappali klub tagjai és munkatársai szívüket és lelküket sütötték bele a mézesekbe, hogy mind a gyulai kórház ellátottjai, mind *helyi óvodásaink*, akik meglátották intézményünket, és csodálatos verseket és énekeket hoztak nekünk, a finom ízek mellett, ezt a szeretetet is kóstolhassák.

Sokéves szép hagyománya van gyülekezetünkben az *Adventi Koncertnek*. 2023. december 17-én azonban valami különleges történt. Olyan megható és felemelő órát tölthettünk a templomban, mely csak egészen ritkán adatik az életben. *Molnár Ágnes* a Győri Nemzeti Színház énekes színésznője és férje, *Mészáros Tamás*, felvidéki születésű, szintén színész, énekes és dalszerző kápráztattak el bennünket. Ágnes hazatért, hiszen családja sarkadi származású, és a legtöbben a mai napig itt élnek. Nagyon erősen kötődik a Sarkad-Belvárosi Templomhoz is, hiszen nagypapája gyülekezetünk áldott emlékü gondoka, de őt magát is itt keresztelték meg. A mi Istenünk pedig már akkor arra rendelte, hogy egykoron énekes váljon belőle! Felejthetetlen könnyes szemek, mosolygó arcok és a meghatottságtól csillogó szülői, nagyszülői és keresztszülői tekinteteknek (is) énekelhettek. Hálásak vagyunk, hogy mi is részesei lehettünk ennek a csodának, s bízunk benne, hogy lesz még alkalmunk őket hallgatni és állva tapsolni.

Nem rohantunk. Figyeltünk. Hallgattunk: kifelé és befelé egyaránt. Isten jelen volt. Köztünk volt. Megajándékozott bennünket a találkozás lehetőségével, és mi éltünk azzal. A meleg Klub teremben, a süteményektől rogyadozó asztalok mellett beszélgettünk, s úgy érezhettük, itt a legjobb kerek e világon!!!

„A sötétség szűnni kezd már,
Azt a csillag eljő hozzánk, ...
Ahol azt a csillag kigyúl,
A többi mind elhalványul,
Őelőtte minden térdre hull.” (RÉ 391)

Szívünkben öröm és hála. Köszönjük Istenünk, hogy adtál nekünk Adventet, hogy lehessen igazi, veled töltött ünnepünk. Karácsony van. Karácsony! Így kívánunk mindenkinek áldott és meghitt örvendezést: *Immánnuel – Veliünk az Isten.*

Dr. Koncz-Vágási Katalin lp.

Móra László: Karácsony édes ünnepén

Legyen ma templom minden ember szíve,
Melyben a lélek szárnyat bontogat!
Karácsony édes ünnepén
Legyen imádság minden gondolat.

Legyen ma templom minden ember szíve,
S legyen a templom tiszta, szent fehér.
Karácsony édes ünnepén
Istennek tetsző legyen a kenyér.

Szálljon szívünkbe áldott akarat,
Ez kösse egybe mind a kezeket.
Karácsony édes ünnepén
Te légy vendégünk: Jóság, Szeretet!

Akinek könnyet osztogat az Élet
És kín a napja, kín az éjjele,
Karácsony édes ünnepén
Ne fuss előle! Őh beszélj vele!

Testét takard be s enyhítsd sok sebét!
Őh lásd meg, tudd meg: testvér ő veled.
Karácsony édes ünnepén
A szíved szépül, őt ha öleled.

Az emberszívek örökélő őre
Tegye ma össze mind a kezeket!
Karácsony édes ünnepén
Maradj vendégünk: Jóság, Szeretet!

Mert
egy
gyermek
születik nekünk,
Fiú adatik nekünk,
és azuralem az ő vállán lesz.
Így nevezik: Csodálatos
Tanácsadó, Erős Isten,
Örökkévaló Atya,
Békesség Fejedelme.
Ézsaiás
9:6

Karácsonyi történet

Van egy nap - nagy nap! - az esztendőbe,
Erőt merít a lelkem belőle.
Te vagy e legszebb nap a világon
Én édes ünnepem, kedves karácsony,
Szép karácsony!

Csupa bűbáj vagy, csupa költészet,
Illesz: valónak, illesz: regének.
Az ember így is, úgy is csak áldjon,
Ünnepek ünnepe, kedves karácsony.
Szép karácsony!

Megszánt az Isten szegénységünkben,
Szolgátságunkban, kevélységünkben.
S lehajolt hozzánk, hogy égbe váltsón...
- Te vagy az Úr napja: kedves karácsony,
Szép karácsony!

Óh napok napja, ringass el minket!
Töltsd be jóssággal a szíveinket.
Embert az ember testvérnek lásson...
Mintha örök volnál, kedves karácsony,
Szép karácsony!

Mintha nagypéntek több sohsem lenne,
Tövis koszorú főbb nem teremne!
Jer, úgy borúlj ránk, óh édes álom,
Szeretet ünnepe: kedves karácsony,
Szép karácsony!
(*Szabolcska Mihály: Van egy nap*)

Narrátor: A gyermek szorosan anyja mellett lépkedett. Nem szerette a koszos utcát, s azt feltételezte, hogyha egészen közel megy anyjához, akkor nem lesz olyan koszos a cipője. Nem éppen karácsonyhoz közeli hangulat uralkodott. Ködös, hideg idő volt, de a hó nem mutatkozott. Csak az a fránya sár, amely ott volt mindenhol. Ám, amikor közeledtek a bolthoz, az ő boltjához, mindenről megfeledkezett. Ez a bolt volt számára a minden. Ez volt a Kánaán. A régiségbolt. Egészen pontosan Forrai Vendel Régiségboltja. A kincsek, kacatok, varázslatos tárgyak tárháza. S a közepén ott ült az öreg, beesett arcú, de mindig mosolygós, Forrai Vendel bácsi, akit nagyon szeretett. Annyi érdekes történetet tudott, szinte nem volt olyan tárgy a boltjában, amiről ne jutott volna eszébe egy jó story. Ahogy közeledtek a bolthoz, óvatosan anyjára nézett, és halkán, óvatosan megkérdezte:

Gyerek: Bemehetünk, kérem szépen, anya?

Narrátor: S várta a választ. Tudta, édesanyjának sok dolga van, és lehet meg is haragszik, hogy most felveti ezt a dolgot. Gyakran szokott engedni a kérésének, mert ő is szereti az öreg Forrai bácsit, de amikor már több ideig mesél, anya gyakran néz az órájára, és ez azt jelenti, hogy jó lenne, ha már abbahagyná a beszédet, és mennének dolgukra. Az anya rátekint gyermekére, és valami kedves melegség suhan át az arcán.

Anya: Rendben, de csak azért, mert olyan szépen kérted. De nem maradhatunk sokáig.

Narrátor: A gyerek boldog volt. Megint bejött a varázsszó, amit éppen Forrai úrtól tanult. Ő azt mondta, egy kedves bókkal, és egy kérem szépen-nel, s köszönömmel minden nőt le lehet venni a lábáról. Ő akkor ezt nem egészen értette, de anyánál tényleg bevált.

Beléptek a boltba, a kincsek birodalmába, és a gyermek máris ment a pulthoz, ahol ott ült Forrai Vendel. Úgy trónolt székében, mintha mindig is ott lett volna. Odatípett, egészen közel, mint amikor a barátjához megy oda az ember.

Gyerek: Vendel bácsi. Láttam a kirakatban egy olyan kis házszerűséget, amelyben ott volt egy anyuka a gyermekével, meg voltak ott juhok, és más emberek is, talán pásztorok, meg valami királyfélék. Miféle tárgy ez, és miért van kivilágítva?

Forrai Vendel: Ó, hát te még nem hallottál Betlehemről, Jézus születéséről?

Anya: Kicsi korában már meséltem neki róla, de azóta sem.

Vendel bácsi: Mit tudsz te a karácsonyról?

Gyerek: Tudom, hogy a szeretet ünnepe, és hogy a jó gyerekek karácsonyi ajándékot kapnak a Jézuskától.

Vendel bácsi: S tudod, hogy ki az a Jézuska?

Gyerek: Nem igazán. Elmeséled?

Vendel bácsi: De csak akkor, ha van időtök.

Közben a gyerek anyukájára néz. Ő bólint, s az öreg Forrai Vendel belekezd.

Vendel bácsi: Úgy mesélem el, ahogy én is megtanultam egykor, amikor még kisfiú voltam.

Kar:

Angyal száll az ég Urától,
Fényben ragyog Názáret.
Máriához jött a küldött,
Aján égi üzenet:

Angyal:

Ne félj, leány, jó hírt hozok:
Látja az Úr az életed,
Imádságod előtte van,
S tudja, tiszta a szíved.

Téged választott ki Isten:
Adj Fiának életet.
S ha ez meglesz, nevezd majd el
Jézusnak a gyermeket!

Kar:

Követ jön a föld urától,
Adjatok utat neki!
Mi a császár akarata -
Harsogva kihirdeti:

Követ:

Birodalmunk minden táján
Népszámlálás tartassék,
Kelet, nyugat, észak és dél
Mind összeíratassék.

Róma urának parancsát
Most senki se szegje meg;
Induljon hát minden ember
Oda, ahol született!

Kar:

Indul József és Mária
Betlehem felé, délnek.
Hányszor száll le, s kel föl a Nap,
Míg végre odaérnek?...

Urunk, nézz a mennyből rájuk,
Segíts, adj erőt nekik,
Hiszen látod, nemsokára
A Gyermek megszületik!

Mária:

Mennyi lehet vajon hátra?
Messze van még Betlehem,
Ahol végre megállhatunk,
S magam kipihenhetem?...
Elfáradtam az út során,
Nehéz ez egy kismamának
Célhoz érni vágyom már
S életet adni Isten fiának.

József:

Nézz a hegyre, ott a város,
Nem hagyott el Istenünk!
Ő vezetett, Ő ad helyet
Betlehemben is nekünk.
Urunk áldjuk nagy nevedet
szent és dicső hatalmad
Köszönjük a vezettetést,
Köszönjük a nyugalmat

Kar:

Sötét éj száll Betlehemre,
Minden házban alszanak.
Künn a mezőn a pásztorok
Nyáj mellett virrasztanak...

Hirtelen fény ragyogja be
A földet és az eget,
Angyal száll az ég Urától,
Aján örömmüzenet:

Angyal:

Ne féljetek, jó hírt hozok,
Jöjjetek ide bátran:
Megszületett a Megtartó
A Dávid városában!

Kicsiny gyermek bepólyálva
Jászolban alszik szépen,
Eljöttével azt hirdeti:
Ennyire szeret Isten!

Angyali kar:

Dicsőség a nagy Istennek,
Dicsőség a mennyekben!
Békesség minden igaznak,
Békesség a földön lenn!

1. Pásztor:

Ez az éjjel csodák éje,
Muzsikál az erdők mélye,
Az égbolton csillag éled,
Kicsi angyal, megyek véled.

2. Pásztor:

Megyek én is, de mit vigyek,
Az éjszaka havas, hideg,
Mit vigyek én Betlehembe,
Én Uramnak elejibe?

3. Pásztor:

Ne hagyjatok itt engem sem,
Viszem szívem, szeretetem.
A szegényt is szívesen fogadja,
Kinek szalma a takarója.

1. Pásztor:

Menjünk hát el Betlehembe,
Messiásunkhoz sietve,
Nem kell nekünk tovább várnunk
Eljött a mi boldogságunk.

4. Pásztor:

A kerek nagy pusztában százesztendőt éltem,
amíg ilyen szép fehérre vénültem,
Családom, unokám rendre felneveltem,
s tudtam, nem érek szebbet életemben.
Ám a kegyes Isten oly nagyon megáldott,
megengedte látnom, ki minket megváltott.

Kar:

Egyszer csak különös alakok érkeznek
Messze napkeletről jönnek
Díszes a ruhájuk, királynak tűnnek,
Mégis meghajtják térdeiket.

Ők már tudják, ki a jászolban fekszik,
Bár kicsiny gyermeknek tetszik,
Ő a királyok Királya, uraknak, Ura
Isten küldötte, igaz messiása.

Bölcsek:

Csillag vezetett idáig,
A nagy király földi szállásáig.
Láttuk a jelet, s indultunk rögtön,
Betelt az idő, hogy eljöjjön.

Üdvözlégy hát csodák Gyermeke,
Ünnepnap ez, égi titokkal tele,
Mindent adó reménységünk teljesült
Egyszerűben leltük meg a nagyszerűt.
ami kincsünk, íme odaadjuk neked,
Arany, tömjén, mirha, igaz szeretet.

Kar:

Mindenki örült, ki a jászolnál volt
Érezték, Isten velük van ott.
Mindegy honnan is érkeztek,
Együtt boldogan énekeltek.

Vendel bácsi: Itt a vége a történetnek.

Gyerek: Olyan szép volt, mint egy mese. Ez megtörtént Vendel bácsi?

Vendel bácsi: Meg bíz ám, pont úgy ahogy mondtam, csak nyilván nem beszéltek akkor versben, akik átélték. Ám azóta tudjuk, és minden karácsonykor el is mondjuk, hogy Isten velünk van, és Jézus értünk jött, hogy nekünk elhozza a menny ajándékát.

Gyerek: Tudja ezt mindenki a földön, amit elmondta?

Vendel bácsi: Nem tudja így mindenki, ahogy elmeséltem, de sokan sokfélét gondolnak erről. Ám te már tudod az igazat. A te feladatod, hogy elmond másoknak, s azok is majd továbbadják. Így terjed a jó hír mindenfelé a világban.

Anya: Menjünk most már ne tartsuk fel Vendel urat, hisz hamarosan zár, és nekünk is sietnünk kell haza.

Narrátor: Lassan, csendben bandukoltak kilépve a régiségbolt ajtaján. Mindketten a hallottakon gondolkodnak. Majd az anya lehajol és megöleli a gyermekét.

Anya: Tudod, jó, hogy van Isten, és hogy szeret minket. Hogy nem mondott le rólunk, pedig oly sok rosszat teszünk.

Eszembe jutott valami. Nagymamám ezt tanította meg nekem karácsonykor. Még most is tudom: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Gyerek: Nézd anya, ott egy csillag, milyen fényes! Olyan, mint a betlehemi csillag.

Narrátor: A gyermek felmutatott egy nagy csillagra, amely kibújt a felhők mögül. S ebben a pillanatban elkezdett hullani a hó. Mindannyian boldogan felsóhajtottak: *Itt van karácsony!*

Siklós József: Ne úgy mint eddig

Mintha valaki sáros csizmával
Szép, hófehér abroszra hágna,
Mintha valaki durva ököllel
Sújtana le egy szál virágra:
Úgy képes a mi bűnös szívünk
Rombolni legszebb kincseinket...
- Irgalmazz nekünk drága Urunk,
Es taníts ünnepelni minket!

Már sok karácsonyt ünnepeltünk,
Csillagszóró hintette fényét,
De nem vártuk, hogy égi fények
Oszlassák el szívünk sötétjét!
Volt ajándék, terített asztal,
Zengő énekszó, ünnepélyek,
- Csak Te maradtál kívül, Jézus,
S Nélküled ment tovább az élet.

Irgalmazz nekünk, drága Jézus!
Taníts meg minket ünnepelni!
Üdvösségszerző, égi Gyermeke,
Ölelj át, hogy tudjunk szeretni.
Hadd járjunk nyitott ég alatt
És megnyíló szívünkbe lépj be,
- Hadd lássák rajtunk: Hogyan él
Jézus boldog, megváltott népe!

Aldott karácsonyt!

Templomba hív a harang!

„A hatodik hónapban pedig Isten elküldte Gábríel angyalt Galilea egyik városába, Názáretbe egy szűzhöz, aki a Dávid házából származó József jegyese volt. A szűznek pedig Mária volt a neve. És hozzálépve így szólt az angyal: Üdvöz légy, kegyelembe fogadott, az Úr veled van! Mária megdöbben e szavakra, és fontolgatta, mit jelenthet ez a köszöntés. Az angyal ezt mondta neki: Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél! Íme, fogansz méhedben, és fiút szülsz, akit nevezsz Jézusnak. Nagy lesz ő, és a Magasságos Fiának nevezik majd; az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak a trónját, ő pedig uralkodik a Jákób házán örökké, és uralkodásának nem lesz vége.

Mária megkérdezte az angyalt: Hogyan lehetséges ez, mivel én férfit nem ismerek? Az angyal így válaszolt neki: A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékozik be téged, ezért a születendőt is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának. Íme, Erzsébet, a te rokonod is fiút fogant öregségére, és már a hatodik hónapjában van az, akit meddőnek mondanak, mert Istennek semmi sem lehetetlen. Mária ezt mondta: Íme, az Úr szolgálóleánya: történjék velem a te beszéded szerint! És eltávozott tőle az angyal.” (Lukács 1,26–38)

„Jézus Krisztus születése pedig így történt: Mikor anyja, Mária már jegyese volt Józsefnek, de még nem keltek egybe, kitűnt, hogy áldott állapotban van a Szentlélektől. Férje, József, aki igaz ember volt, és nem akarta őt szégyenbe hozni, elhatározta, hogy titokban elbocsátja. Amikor azonban ezt végiggondolta magában, íme, az Úr angyala megjelent neki álmában, és ezt mondta: József, Dávid fia, ne félj feleségül venni Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, te pedig majd Jézusnak nevezed, mert ő fogja megszabadítani népét bűneiből. Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: „Íme, a szűz fogant méhében, és fiút szül, és Immánuélnak nevezik majd” – ami azt jelenti: Velünk az Isten.

József pedig, amikor felébredt álmából, úgy tett, ahogyan az Úr angyala parancsolta neki, és feleségül vette őt, de nem érintette addig, amíg meg nem szülte fiát, akit Jézusnak nevezett el.” (Máté 1,18–25)

Kedves Testvérek! Ünneplő Gyülekezet!

Hol van Jézus? – Micsoda kérdés ez? Hát, itt. És mindenhol. Az ünnepben. A templomban... Hol van Jézus? Olyan egyszerű ez a kérdés, s talán a válasz(ok) is egyértelmű(ek) lehet(nek). Ám olyan világban élünk, ahol már semmi nem egyértelmű.

Karácsony van. Annak örvendünk, hogy Isten velünk Van. Isten Fia eljött közénk. Megtörtént az elképzelhetetlen. Adventben erre vártunk. Ennek az ünneplésére készültünk. Itt a Betlehem előttünk. Ott vannak a szereplők, s ott van a kisdéd is. Vajon hány olyan Betlehemet állítottak fel, ahol minden és

mindenki mívesen ott volt, csak épp a kisdéd hiányzott. A legfontosabb. De Ő mára nem elég „korrekt”... Lehet, hogy ez az új valóság, melynek formálódásában élünk, ezt akarja ránk erőltetni, de az az igazság, hogy Jézus nélkül nincs karácsony, nincs ünnep.

Hiányzott Jézus az adventből? Sokan voltak úgy, hogy minden a helyén volt az ünnepre való hangolódásban, csak épp a lényeg, az origó hiányzott. A közbeszéd szerint is mindenről szólt az advent, csak Jézusról nem, vagy alig. Szépen feldíszített utcák, házak, kertek, üzletek, bevásárlóközpontok, akciók, jótékony megmozdulások, ételosztások... Minden megvan, de ő... Hiányzott? Annyi másból élünk meg hiányt: az energiákból, pénzből, a megvásárolható árucikkekből. Vagy talán az emberekből? Nyugalomból és békéből? Az ünnep örömeiből? Ha szembesülünk a hiánnyal, mire indít minket?

„A Mindenségből hiányzik egy csillag,
– a Mindenségből hiányzik valami.

A Világból hiányzik a mi világunk,
– a Világból hiányzik valami.

Az égboltról hiányzik egy sugár,
– felőlünk hiányzik valami.

A Földből hiányzik egy talpalatnyi föld,
– talpunk alól hiányzik valami.”
(Váci Mihály: Valami nincs sehol)

Ha üres a jászol, ki előtt hajtottak térdet a pásztorok és a bölcsek? Ha üres a jászol, akkor nincs szép történet, akkor hol marad a csodavárás? Mert ez ott volt a pásztorokban, a bölcsekben épp úgy, mint Mária szívében. Mária volt az, aki az emberek között a leghamarabb megtalálta Jézust. Sőt! Ő hordozhatta a szíve alatt.

Mária igen fiatal lány volt, amikor egy álomszerű esemény történt vele. Gábríel angyal érkezett hozzá, csakúgy mint korábban Zakariáshoz, és üzenetet hozott a számára. Mária azonban egészen másképp fogadta, mint az öreg Zakariás. Fiatalsága ellenére sokkal jobban viselkedett, mint az idős pap, s még jobban is értette az egészet. Fiatalon is lehetünk tehát nyitott szívvel Isten akarata iránt. Ez nem korfüggő. Ez szívfüggő.

„Íme, fogansz méhedben, és fiút szülsz, akit nevezsz Jézusnak. Nagy lesz ő, és a Magasságos Fiának nevezik majd; az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak a trónját, ő pedig uralkodik a Jákób házán örökké, és uralkodásának nem lesz vége.”

Milyen csodálatosak ezek a szavak. Kivált, ha édesanyjai szívvel hallgatjuk. A gyermekem nagy ember lesz. Bölcs. Erős. Hatalmas. Nem akárki. Ugyanakkor ez az anyai szív majd meg fog szakadni, hiszen nem kevés fájdalommal járt Jézus életét

végigkísérnie. Miközben Izráel legmélyebb várakozásáról, a Messiás érkezéséről hall, addig az ő életébe több fájdalmat és félelmet hoz.

Rögtön azt, hogy ő jegyes leányként gyermeket vár... Ezen ma már nem akad fel a világ, de akkor más volt a helyzet. Itthon is más volt, még 50 évvel ezelőtt. Józseffel tisztázni kell a helyzetet, mert a mindenkori rossz nyelveket el kell majd hordozniuk. Mégis meglepő nyíltsággal válaszol az angyali szóra: „*Hogyan lehetséges ez, mivel én férfit nem ismerek?*” Ez nem a hitelenség hangja, mint Zakariás esetében, és a válasz is másmilyen lett: „*A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékozik be téged...*” Mária válasza pedig már-már tökéletes. Kicsit úgy érezzük, mi nem tudnánk ilyet mondani, de nem is kell. Ma ez az üzenet a számunkra: „*történjék velem a te beszéded szerint!*”

És minden úgy is történt. Ám kellett még egy angyali beszélgetés, mely Józseffel történt. Máriához hasonlóan, ő is nagyon jól értett az angyalok nyelvén. Nem tiltakozott, nem volt felháborodva, nem mondta: „De hát micsoda szégyen ez...” Kételyei voltak ugyan, de még azokat is a szeretet és tisztelet öltözetébe csomagolta. Ám az angyal átírta a kidolgozott elbocsátást... „*József, ne félj feleségül venni Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, te pedig majd Jézusnak nevezed, mert ő fogja megszabadítani népét bűneiből.*” Máriához hasonlóan pedig ő is onátadással felelt. Nem alkudozott, hanem szavak nélkül is helyesen cselekedett: legyen velünk úgy, ahogyan te jónak látod. Neki ott lett Jézus!

Ez az evangélium, az örömhír befogadásának mozzanata. Nemcsak a fül, nemcsak az agy, nemcsak a szív jut el Isten akarata, hanem teljes lényükig. Átadják ifjúságukat, a családra vonatkozó elképzeléseiket, a jó hírnevüket, a reménységüket. Mária még a testét is, hiszen az Isten akarata, az Isten Fia kíván testet ölteni benne.

Neked, Testvérem van Jézusod? Hiszem, hogy azzal, hogy eljöttél, hogy ebben a közösségben most mind itt vagyunk: Jézusunk van. Az Immánuel itt van. Jézusunk van. Megváltónk van.

Csak egyszer, egyetlen egyszer volt az üres hely örömteli. Ez pedig nem más, mint a sírbolt. Jézus sírja. Onnan épp úgy kellett hiányoznia, mint ahogy a karácsonyban jelen kell lenni. És az angyalok ott is ott voltok. Hirdették az örömhírt! Él! Él Jézus. Győzött. Győzött a halál felett, a félelmek felek. Minden gonoszság legyőzött. Él az Úr!!!! Ő szól hozzánk. Beszél velünk, mint Gábiel Máriával, Zakariással, Józseffel. Meghalljuk?

Hogyan reagáljunk jól? Helyesen, mint Mária és József. Nehéz erre válaszolni, mert mindannyian mások vagyunk, de azt hiszem, a következő anekdota

segít válaszolni: „*egy híres francia hegedűvirtuóz mindig piros filctollal kipingálta a kottáját: minél nehezebb passzázások és ördögibb futamok következtek, annál többször szerepelt pirossal melléjük írva: courage. Csak a bátorság emel fölül a nehézségek helyzetén, nem az aggodalom.*”

Máriának és Józsefnek olyan „kurázsija”, hadd nevezzem „életbátorságnak”, mellyel már fiatalon rendelkeztek. Nem maguktól, hanem engedelmességük és hitük miatt, amely az öreg és tapasztalt Zakariás pap elé helyezte őket. Az idő, a sok rossz tapasztalat olyan vaskos kérget képes az emberre építeni, mely meggátolja az igazi hallást, értést, cselekvést, s nem marad más, mint a követelőzés. Ez ritkán vezet jóra.

Legyen előttünk Mária és József alakja, engedelmessége, hűsége és hite olyan példa, melyből képesek vagyunk erőt meríteni, igazolást nyerni: mi sem vagyunk egyedül. A Megváltó hozzánk is elérkezett. Őbelőle nyerhetünk olyan „kurázsit”, olyan életbátorságot, melyet senki másától nem kaphatunk. És senki el nem vehet tőlünk!

„*Amikor Jézus velünk van, minden jól megy, és semmi sem látszik nehézségnek. Amikor Jézus nincs velünk, minden nagyon nehéz. Amikor Jézus elnémul bennünk, semmit sem ér a külső vigasztalás. Ha pedig Jézus csak egy szót is szól, nagy vigasztalást szerez. ... Milyen sivár és kemény az ember Jézus nélkül! Milyen okatlan és hiábavaló, ha valamit kívánsz Jézuson kívül! Nagyobb veszteség az, mint ha az egész világot elvesztenéd. Mit adhat neked a világ Jézus nélkül? Jézus nélkül lennünk sanyarú pokol, Jézussal lennünk édes paradicsom. Aki Jézust meglesi, drága kincset talált, megtalálta a legfőbb jót. Aki pedig Jézust elveszíti, nagyon sokat veszít, többet, mint az egész világ. Koldusnál is koldusabb, az a leggazdagabb, aki jobban van Jézussal.*” (Kempis Tamás: Krisztus követése) Ámen

KVK

„*Messze vagyunk, s talán magunk vagyunk,
de most találkoztunk adunk,
és a játszóknál mind-mind ott leszünk.
A Királynak tisztességet teszünk,
a Királynak, aki lejött közénk,
s nem volt, hová fejét lehajtsa.
Mi, boldog népe,
odatérdepelünk elébe,
s meghallgatjuk, mi a parancsa:
Örömhírt vinni szerteszét!”
(Türmezei Erzsébet)*

Gyerekkoldal

Fejtsd meg a keresztrejtvényt és megtudod, mi a karácsony egyik szimbóluma, ez alá kerülnek az ajándékok!

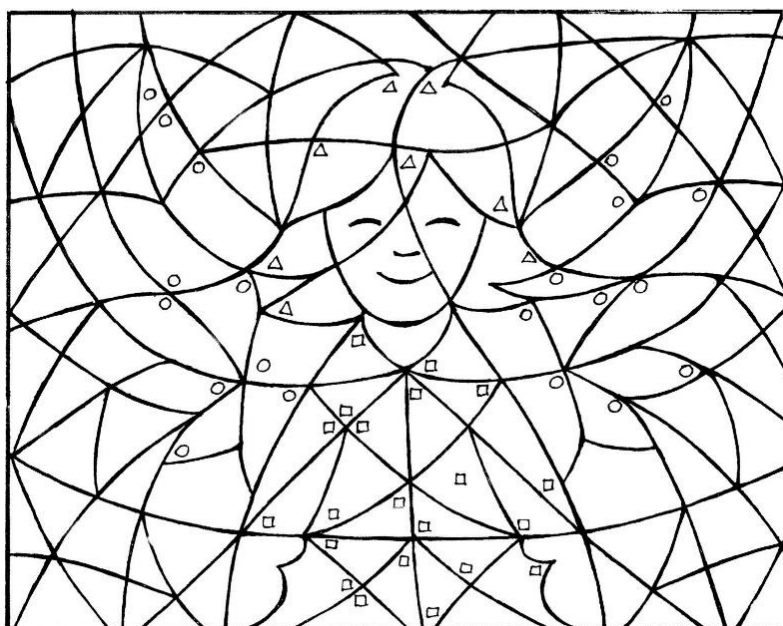

- 1 Megvéd a hidegtől, ha felvesszük.
- 2 Hóesés más szóval.
- 3 Apró fagyos jégkristályok
- 4 A Télapó másik neve
- 5 Az égbolton, és a karácsonyfán is látni ilyen
- 6 Ilyen állat húzza a Mikulás szánját
- 7 Magaslat, amiről le lehet csúszni szánkóval, ha havas a táj
- 8 A Karácsony is ez
- 9 Téli sporteszköz, jégpályán használják
- 10 Karácsonyi, téli fűszer
- 11 Kerek formájú, általában piros, vagy zöld színű gyümölcs

Megfejtés: _____

Színezd ki!

○ = sárga △ = barna □ = kék

A karácsonyi csoda

Nem is olyan messze, ahol a téli esték fényei a hófehér leplén csillannak meg és az utcák karácsonyi fényekkel ragyognak, van egy piciny falu. Ebben a varázslatos faluban, ahol a régi épületek falai a mesék suttozását őrzik, élt egy különleges asszony, Anna néni. Ő minden évben, amikor a naptári napok decemberi lapokra fordultak, különös izgalommal telve várta a karácsonyt.

Ez a történet is egy ilyen decemberi estén kezdődött, amikor a hópehelyek lassan hullottak, és a város csendje meghitt dallamokat zengett. Anna néni, aki életés során sok-sok karácsonyt megélt már, tudta, hogy ebben az évben valami különlegesre van szükség, hogy megtöltse az ünnepi varázst azok szívében is, akiknek leginkább szükségük van rá.

Az utcában, ahol élt, mindenki ismerte a kedvességéről és meleg szívéről. Ahogy a karácsony közeledett, a szíve mélyén érzett egy különleges feladatot: segíteni egy új szomszéd családon, hogy ők is átélhessék a karácsony csodáját. Ez a család ugyanis, amilyen kedves volt, éppen olyan szegény is.

Egy hideg decemberi napon Anna néni éppen a boltból tartott haza, mikor összetalálkozott a szomszéd kisfiúval, Miklóssal.

– Jó napot, kisfiam! Készülsz már a karácsonyra? – kérdezte mosolyogva.

– Nem igazán. Anya azt mondta, idén nem lesz karácsonyunk – felelte Miklós szomorúan.

Anna néni szíve megszakadt. Még felocsúdni sem volt ideje, a kisfiú máris átvette a csomagjait, hogy segítsen a kedves néninek hazavinni a nehéz szatyrokat.

Anna néni tudta, ez a kisfiú egészen megérdemli a karácsonyt. Amint hazaért, szorgosan tervezgetni kezdte hogyan fog segíteni ennek a kedves családnak abban, hogy ők is boldogan tölthessék az év legszebb ünnepét.

Azonban Anna néni nem egyedül készülődött, a kis falu lelkes lakói mind segítettek neki.

Hamarosan érkezett december 24-e. Szenteste Anna néni bekopogott Miklósék ajtaján.

– Szia, Miklós! Gyere, nézd meg, mi van kint! – invitálta izgatottan.

Kint a közösség tagjai gyönyörűen feldíszített fát állítottak, alá pedig szebbnél szebb ajándékdobozokat helyeztek. Az asszonyok illatos bejglit, rétest, mézeskalácsot sütöttek.

– Ez mind nekünk? – kérdezte Miklós széles mosollyal az arcán.

– Igen, kisbarátom! A karácsony a szeretetről szól, és mi mindannyian gondoltunk rád – mondta Anna néni.

Miklós és az anyukája meghatódottan, könnyeikkel küszködve köszönték meg a meglepetést. A falu ezen a napon együtt ünnepelt. Miklós kicsiny házában ugyanis sokan elfértek. Nem számított semmi más, csak az, hogy ennek a kedves családnak igaz örömet okozzanak. Az este tele volt nevetéssel, énekkel és meghitt beszélgetésekkel.

Mikor elcsendesedett az este, Anna néni Miklós mellé ült.

– Tudod, kisbarátom, a karácsony igazi varázsa nem a fényekben vagy az ajándékokban rejlik. Hanem abban, hogy együtt vagyunk, és szeretjük egymást – mondta melegen.

Miklós bólintott, és boldogan ölelte meg Anna nénit.

Ez a karácsony mindenki számára emlékezetes maradt, hiszen megtanította a falu lakóit, hogy a legnagyobb ajándék a szeretet és az összetartozás érzése.

(Mészáros Andrea)

Móra László: Karácsonyi csengő

**Csingilingi, cseng a csengő,
Száll a szánkó, mint a felhő,
Csaknem elszakad a gyeplő,
Csingilingi, cseng a csengő.**

**Égi szánkót hajt az angyal.
És mire az estihajnal
Megjön a szép fenyőgallyal,
Cseng a csengő, jó az angyal.**

**Itt a Jézus angyalkája,
Égben termett csodafája,
S mindent, mindent aggat rája
A kis Jézus angyalkája.**

**Arany diót, arany csengőt,
Ezüst lepkét, ringót rengőt,
Amilyen még földön nem nőtt,
S csilingelő arany csengőt.**

**Kérünk Jézus angyalkája,
Ahol sok a koldus, árva,
Hol jóságod legtöbb várja,
Ott pihenj meg legtovábbra.**

**Hozz örömet, békességet,
A szíveknek melegséget,
Karácsonyi szép meséket,
S az Istennek dicsőséget.**

KÁRPÁT-MEDENCEI IMANAP

Szeretettel köszöntöm a Kárpát-medencei Imanapot szívükön viselő testvéreket, közösségeket! Köszönjük, Urunk, hogy a Kárpát-medencében szolgáló nőszövetségek szeretetteljes kapcsolatának újabb állomásához érkezhetünk és minden külső és belső nehézség ellenére immár 18. alkalommal tarthatjuk meg az imanapot.

A Kárpát-medence tíz Református Egyházkerületében működő nőszövetségek nagyon szoros kapcsolatban állnak egymással és fontos szolgálatot végeznek a magyar reformátusság körében. Rendszeresen részt veszünk egymás konferenciáin, testvér-nőszövetségi kapcsolatokat ápolunk, ismerjük és bátorítjuk egymás szolgálatait. Együtt hirdetjük a Szentírás örök érvényű üzenetét, cselekedtetté formáljuk a hallott igét, segítjük egymást a szükségben.

A MRE Közös Zsinatának ülésén vezetőink egyhangúan elfogadták a Kárpát-medencei Magyar Református Nemzetstratégiát. Ebben a nyilatkozatban megerősítést kapott a Kárpát-medencei Imanap fontossága is. Mi most azzal csatlakozunk ehhez a gondolatkörhöz, hogy egyrészt megmutatjuk és megőrizzük az oktatás-nevelés terén ránk hagyományozott kincseket, másrészt missziói felelősséggel segítjük a hozzánk érkező gyermekek, fiatalok tanulását és a családok hitre jutását. Ebben a szolgálatban fontos szerepet vállalnak nőszövetségünk tagjai.

„Legyen világosság!” (1Móz 1,3) – ez a Dunamelléki Egyházkerület jelmondata. Hiszem, hogy ez a világosság – amely Istentől jön felénk, közénk és a bensőnkbe – teszi alkalmassá a nőket a szolgálatra.

Az előadások ívét „az egyház veteményeskertjétől” az egyetemen át a tanodák világáig követhetjük. A Ráday Házban tett látogatásunkkal a jövő lelkipásztoraira kérünk áldást. Imádkozunk a Kárpát-medencében folyó oktató-nevelő munkáért, a misszió és diakónia terén végzett női szolgálatainkért, a béke, békesség létrejöttéért bennünk és körülöttünk és nem utolsósorban keresztyén hitünkben való megmaradásunkért. Az egymásért való imádkozás megerősít bennünket. Áldott alkalmak ezek a találkozások, egymás jobb megismerésén túl hitünkben megerősítenek, segítenek a közös gondolkodásban és a kárpát-medencei egység megtartásában.

Köszönöm a gyülekezetek imádságait, nőszövetségeink összetartását és az egyházkerületek támogatását. Kívánom, hogy hiteles képviselői lehessünk egyházunknak az egész Kárpát-medencében! Egyedül Istené a dicsőség!

Dr. Svébisné Juhász Márta
a Dunamelléki és Országos Nőszövetség elnöke

TÉMAVÁLASZTÁS

A Kárpát-medencei imanapok
második fordulóján
egyházkerületeink nőszövetségeiben
„Kincseink, értékeink”
témakörben gondolkodunk. Ez
esztendőben „Dunamellék”
készül. Témaválasztásunk az
oktató-nevelő munkára esett.

Anno az evangélium által reformált egyházak nagy felelősséget éreztek nemzetükért. Nemzeti nyelv, nemzeti nyelvű bibliafordítás, s egyáltalán a nemzet felemelése. Rendszeresnek mondható, hogy ahol reformált gyülekezet alakult, ott „iskola” is. Ezen iskolák természetesen nagyon egyszerűek és „egy-ügyűek” voltak. Írni és olvasni tanították az arra vágyókat, ami a továbblépés előfeltételét jelentette. Később Kollégiumaink elsődleges célja emberré formálni, emberi értékeket átadni, s erre a fundusra jöhet a tudomány, a szakmai ismeretek. „Amit meg kell tanulunk, az mindig ott van a szemünk előtt, csak alázatosan és figyelmesen körül kell néznünk, hogy meglássuk mit akar tőlünk az Isten, és melyik a legjobb lépés...” (Paulo Coelho)

Egyházi iskoláink – benne tanítók, tanárok, lelkipásztorok- arra hívtak, hogy ebben az alázatos és figyelmes körültekintésben segítsenek a rájuk bízottaknak rálelni az életükkel kapcsolatos isteni tervre és azt felismerve megtenni a legjobb lépést. Egyházi oktatási intézményeinkből sok nemes lélek, értékes ember került ki egész nemzetünk, sőt a világ javára.

Nem könnyű ma tanítónak, útegyengetőnek lenni, ám tanulónak, útkeresőnek sem! Sok az akadály, nagy az ellenszél és így az elbizonytalanodás is mindkét oldalon. Kiáltunk Ahhoz, akinek hatalma van és szeretete nagy. Az oktatókért, nevelőkért minden területen, hogy legyen számukra az oktatás szárnya, amely repíteni, emelni akar!

„Ne gondolatokat, hanem gondolkozni tanítsanak!” (Immanuel Kant)

„Tanítani annyi, mint megmutatni a lehetőséget. Tanulni annyi, mint élni a lehetőséggel.” (Paulo Coelho)

Imádkozzunk azért, hogy minél többen vágyjunk tanulni és élni a lehetőséggel. A példaadás a legjobb tanítási módszer. Igyekezzünk rámutatni a maradandó kincsekre és az igazi értékekre! „Mert ahol a kincs van, ott lesz a szív is.” (Mt 6,21)

Szentgyörgyi Albert imádsága legyen közös könyörgésünk: „Uram! Azzal dicsérlek, hogy szebbé teszem a Teremtés rám eső zugát, hogy fénnel, meleggel, jóakarattal és örömmel töltöm meg világomat.” (Psalmus Humanum)

Szabó Zsuzsanna, titkár

„A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által.”

(2Tim 1,14)

Kedves Testvérek!

Mi a kincs? Milyen egyszerű kérdés. Kincs: vagyon, ékszer, drágakő, pénz, hatalom..., napjainkban a technika vagy épp az információ. Ugyanakkor lehet a tudás, az örökség, a hatalom is. A mondás szerint a legdrágább kincs az egészség. Talán ennek a fogyasztását, vagy akár hiányát éljük meg a legdrasztikusabban. Az egyik pillanatban még minden rendben, de a másikon már a megpróbáltatásokban küzdünk, s a fájdalom mardossa testünket, lelkünket.

Egy másik bölcs mondás szerint a legfontosabb a szeretet. Vagyis a szeretet a legnagyobb kincs. S ugyan ki lenne az közülünk, aki ezzel ne értene egyet. Szeretet nélkül nem lehet élni. A szeretet öleli körbe mindenünket, s ha nincs, ha nem tudjuk megélni, hiánya mindennél fájóbb. Pál apostol is azt írja egy másik levelében, hogy a legfontosabb a szeretet.

Ákos: A Fénybe nézz, dalában arról énekel, hogy „*a tiéd csak az marad, amit másoknak adsz*”. Milyen igaz. Ki mérhetné meg a szeretet? Van-e annak súlya, széle, hossza? Nincs. Annál több és nagyobb, minél többet gyakoroljuk, adjuk, kiapadhatatlanul, mint egy ősi, csodálatos forrás.

Hogyan bánunk a kincssel? Megragadjuk, megmarkoljuk. Birtokolni akarjuk. Őrizni. Jézus a szántóföldbe rejtett kincs példázatával azt érzékelteti, hogy a kincseért képesek vagyunk mindent megtenni. Semmi bántót, de mindent kockáztat, feltesz „egy lapra”, mégse fél, hiszen tudja, hogy ott a kincse... Az ember egy földi kincseért képes erre. De azt is mondja Jézus, s tudjuk jól mi is, hogy a földi kincsek mulandók: megeszi a moly, a rozsdá, ellophatják, vagy akár egyszerűen csak eltűnnek, porladnak, tönkremennek... Nem örökkévalók!

Mi a maradandó kincs? Van olyan? Van örökkévaló kincs? Igen. Az a beszéd, az a tanítás, amit Jézus mondott és tett Érted, Értelm, Értünk. – Ez az evangélium. Az örömhír.

Pál apostolnak ebben a levelében többször előkerül ebben az értelemben a kincs fogalma, méghozzá azzal a csodálatos feladattal, olykor igen nagy teherrel, hogy ez rá, Pálra bízott, de nem csak rá, hanem ifjú szolgatársára, Timóteusra is. Sőt! Mindenkire. Ránk is.

Jézus Krisztus nem önmagáért élt. Nem önmagáért halt meg. S legfőképp nem önmagáért támadt fel. Neki erre nem volt szüksége. Semmit sem kellett bizonyítani. Amit tett és mondott, mindent az emberért, értünk tette. Ennek a meghallása, megértése, magunkévá tétele, befogadása a legdrágább kincs, mennyen és földön egyaránt. Igen, a mennyben is.

Mert ezt semmi és senki nem veheti el tőlünk. Nem romlik. Nem szalad el fölötte az idő. Nem avul meg. Nem csökken az értéke. Egyszerűen nem változik: ugyanaz marad, ami mindig. Örökké.

Őrizni sokféleképp lehet. Bebetonozni, fallal körülvenni, elzárni, eldugni, elrejtteni... A földi kincseknél néha erre is szükség lehet: őseink bújtatták a Szent Koronát, hisz volt idő, hogy ez kellett annak a megőrzéséhez, amit a Korona jelent. Ám a legtöbb esetben az őrzés nem jelent tétlenséget, hanem nagyon is komoly tevékenységet, munkát, sőt áldozatot kíván. Ne felejtjük: az marad meg, amit továbbadunk. Ez dominál a szeretet gyakorlásában, de még bizony a kemény, üzleti életben is. Két teljesen más terület, ám az alapelv ugyanaz.

Gondoljatok csak arra a Gazdára, aki mielőtt egy távoli országba ment hívatta szolgálait, s adott nekik talentumokat. Kincseket. Kinek-kinek képessége szerint, de még az a bizonyos „egy” is mai értelemben óriási vagyon, a „rekord lottó ötös”. Az őrizte meg, aki élt vele, használta, továbbadta. Üzleti nyelven befektette. Aki meg elásta, az tulajdonképp átadta a molynak, a rozsdának, meg az állandó rettegésnek, hogy mi lesz vele, s ezzel tulajdonképp teljesen elértéktelenítette a „legdrágább kincset”. El is veszített mindent.

Mit tegyünk, hogy ne járjunk így? Mi a titok? Nincs titok. A válasz ott van az Igében. A Lélek az, aki segít nekünk. Az Isten Lelke. De annak bennünk kell lennie. Vagyis be kell engednünk Őt az életünkbe. „*Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket!*” (Zsidó 3,8). A kemény szív rideg, élettelen, könyörtelen – ideig-óráig való... A megfagyott szív felolvasztása emberileg lehetetlen, az csak Teremtőjének, az Úr Istennek lehetséges. Jézus mondja: „*Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges.*” (Lukács 18,27)

Az evangélium az örök kincs, mely fölött maga az Isten őrökdi. Az az Isten, akinek a próféta szava szerint „*igéje örökre megmarad*” (Ézs 40,8). Ez azonban nem ment fel bennünket a feladat alól. Az evangéliumot nem rejtegethetjük. Nem rejthetjük el, sem a pincében, sem a padláson, de még a véka alá vagy saját szívünk legmélyére se. Az örömhírt nem tarthatjuk meg csak magunknak, egyedül táplálkozva azzal, mint valami éjjeli zugevő. Nem is kell. Itt van a Szentlélek, aki megadja nekünk, hogy kinek-kinek, személy szerint mi a feladata, a küldetése az evangélium továbbadó őrzésében.

Testvéreim! Számunkra az evangélium kincs: élet, reménység, vigasz, hit. Miközben a mienk és dédelgetjük, őrizzük, aközben valójában az Evangélium őriz meg bennünket. Megőriz az örök életre. Ámen.

Koncz-Vágási Katalin, lp.

Imádság a Kárpát-medencében folyó nevelésért, oktatásért

Drága Mesterünk! Dicsőítünk és magasztalunk Téged, hatalmas Istenünk a számtalan kincsért, amit nekünk ajándékoztál, ajándékozol! A gyermekek nevetése, tudás-vágya, kíváncsi kérdezősködése megannyi áldás, melyet a Te kezedből fogadunk. A fiatalok kritikus érteni-vágyása, látszatokkal meg nem elégedő igazságkeresése nagy kihívás elé állít bennünket, felnőtteket. A személyes kapcsolatokban megélt találkozások, a hitelesnek bizonyuló példaadás – megannyi drága kincs, melyet szeretnénk megőrizni Lelked által.

Hálaadásunk mellett azonban megvalljuk színed előtt, hogy egyre távolabb kerülünk a fiatalok világától, mert idegennek, érthetetlennek tartjuk azt. Megvalljuk, hogy olykor erősebb az elvárás bennünk feléjük, mint a megértő szeretet. Kérünk, bocsáss meg nekünk!

Fájó szívvel hozzuk színed elé a ma ifúságát: hamis értékek, színpompás, de gyilkos trendek, „jövőképtelenség”, frusztrált nemtörődömség, s megannyi ördögi csapda nehezíti lépteiket. Könyörgünk értük! Lelked erejét, bölcsességét és szeretetét kérjük, hogy tartani, szeretni, vezetni tudjuk őket Feléd – óvodában, iskolában, gyülekezetben, az életben. Kérünk, tedd áldottan maivá oktató munkánkat, nevelő jelenlétünket, odaadó szolgálatunkat közöttük!

Aldunk kegyelmes Atyánk, mert reménységünk forrása Te vagy Urunkban, így kérésünk is bizakodó és magalapozott lehet, tudva: „aki elkezdte bennetek a jó munkát, el is végzi Krisztus Jézus napjára!” (Filippi 1,6) Ámen.

Kaszóné Kovács Karola lp. - Szekszárd

Imádság női szolgálatainkért

Mennyei Édesatyánk!

Hálátelt szívvel köszönjük meg neked azokat a nőket, akiknek a segítség, az odafordulás, az együttérzés talentumát adtad. Csak te tudod, Édesatyánk, hogy mennyi testiekben-lelkiekben szenvedő, kiszolgáltatott, elhagyatott ember él a Földön, akár a legszűkebb környezetünkben is. Elidegenedő, elszemélytelenedő világunkban soha nem volt még ekkora szükség arra, hogy legyen egy segítő kéz, egy együttérző tekintet, amely felfedezi a némán szenvedő, bujdokló fájdalmat és magányt is.

Családok széthullanak, a szülők elfordulnak gyermekeiktől, a felnőttek idősebb szüleiktől, a gazdag a szegénytől, a jóllakott az éhezőtől. Egzisztenciák hullnak a porba egyik pillanatról a másikra, és aki tegnap még jóbarát volt, holnap a bajban már nem akar tudni rólunk. Nagyon sokan nem számíthatnak a szűkebb közösség, a család, baráti kör megtartó

erejére, hanem idegenek segítségére kénytelenek bízni az életüket.

Kérünk Urunk, adj elég erőt, szeretetet, türelmet ezeknek a nehéz szolgálatot végző nőknek, hogy a saját életük nehézségeinek hordozása mellett jusson mindig elég idő, odaszánás a legkisebbek, leggyengébbek, legelesettebbek felkarolására. Adj a lelkükbe megértést, együttérzést, hogy tudjanak együtt sírni a sírókkal és együtt nevetni a nevetőkkel. Légy velük megpróbáltatásaikban, és adj nekik elég erőt ahhoz is, hogy Máriaként tudják a jó oldalt is választani. Hogy tudjanak a testet-lelket igénybe vevő feladatok közepette elcsendesedni, megpihenni, mint Jézus, időnként elvonulni a tömeg zajától és imádságban veled lenni, a te erődből töltekezni. Hiszen csak a te erőd által vagyunk képesek mi is új erőre kapni, a fizikai szükségleteinken túl lelki erőt és kitartást gyűjteni az újabb feladatok elvégzésére. Kérünk Urunk, adj ezeknek a nőknek támogató közeget, hogy a szolgálók egymásra támaszkodva, egymást erősítve a hitben és a munkában, mindenki a maga készsége és képessége szerint, tudja folytatni a munkáját, legyen az akár kétkezi tevékenység vagy csoport, szervezeti egység, intézmény irányítása.

Tudjuk Uram, hogy a szorult helyzetünknek a legtöbbször saját engedetlenségünk, hitetlenségünk, mohóságunk az okozója. Kérünk Urunk, adj a segítőknak elég nagylelkűséget, alázatot, szelídséget, hogy Jézus útján járva, tiszteljék a szenvedőket és legyen erejük megtartani, bátorítani, felemelni őket. Mindez csak a te erőd által lehetséges, áldd meg őket és szeretteiket, most és mindörökké! Ámen.

Böndörné Jaksa Judit - Nagydorogi Nőszövetség

Imádság békéért, békességért

Mindenható Atyánk! Hála telt szívvel köszönjük, hogy a békétlen világba elküldted a szeretetet és békességet hozó egyszülött fiadat, a bűnből kiváltó Jézus Krisztus Urunkat.

Uram, a békétlenséget kínáló világ forrong körülöttünk és félelemben tart bennünket, a békességre vágyó embereket, akiknek nincs más, lehetőségük, mint a benned való reménységünk. Félni nem akarunk, de néha megrendült, gyenge hitünkkel mégis azt tesszük. A megbékélés vágyával Istennél keressük és tőle várjuk a vigaszt, a békességre való reményt. Jézus békét kíván adni nekünk, és ígéretet kaptunk, nem hagy egyedül bennünket, bármi történik is, velünk marad a világ végezetéig.

Uram kérünk, a félelemtől bezárkózott megsokasodott szívek megnyitására, hogy az általad adott békesség töltse be mindnyájunk szívét, és a tőled kapott békességgel megtelt szívünkkel tudjunk imádkozni hozzád a békéért.

Kérünk Uram, nyisd meg a békétlenséget a viszályt keltők szívét is, hogy helyet kapjon bennük, és töltsd be a békességed, amelyet hoztál és adsz minden embernek, ingyen, kegyelemből.

Jézus békéje elűzi a félelmet, helyette megerősíti bennünk a csendes bizalmat, hogy Isten mindenkor velünk és mindenben ott van, félelem nélküli nyugalmat ad számunkra.

Add Uram, hogy a békességre törekvők, a békét akarók sokasodhassunk, a Jézusba vetett hitünkkel reményt kaphassunk az emberek egymás közötti megbékélésére, amely elhozza a békét a nagyvilágban, és megőrzi a Kárpát-medencében. Vigyük magunkkal az Úr békéjét! Ámen.

Lambert Győzőné - Budapest-Pozsonyi út Nőszövetség

Imádság keresztyén hitünkben való megmaradásért

Teremtő Istenünk, Atyánk a Jézus Krisztus által!

Elhatározásod szerint, szent legyen szavadra, embert alkottál. Most Előtted áll az ember, aki magam lehetek, és imádságos szívvel kereslek, és nem nyugszom addig, míg Nálad meg nem pihenhetek.

Kereslek Téged, mint Megváltómat, mert most is vétkekkel terhesen érkezek. Bocsáss meg nekem, Uram! Kereslek Téged, mint Pásztoromat, hogy ma is kijelöld utamat, s az úton el ne hagyj! Kereslek, Uram, mert nézd, beteg vagyok, mennyei Orvosom, Te gyógyíts meg! Körül ölelt a félelem, szabadulni szeretnék, de Uram, Nélküled nem tudok! Minden feladat, megpróbáltatás hegyként mered rám, lépni sem tudok, jöjj, kérlek, és mutass utat! Nehezen boldogulok az emberekkel, hitető, álnok beszédre odahajtani fülem, s az életem, ne engedj!

E sok kérés után, még hadd tárjak Eléd egy nagy, egy feleletre váró kérdést: Uram, Te, kinek szeretnél látni engem? Egy nőnek, aki mindinkább a Te képedre és hasonlatosságodra formálódik? Feleségnek, aki engedelmes? Anyának, akiben szeretet és bölcsesség van? Nagymamának, aki mer bátran rátekinteni az új családra, mely gyermekéből lett? Özvegyasszonynak, aki keresi a feltámadás reményében új szerepét az életben? Magányos nőnek, aki dolgozik derűjén és nem adja át magát az egyedüllét keserűségének? Szolgálonak? Teherhordozónak? Bibliás, zsoldárt dúdoló asszonynak?

Uram! Oly sok a „vargabetű” Nélküled. De most idetelepedtem lábaidhoz, megérkeztem. Egy kicsit „Mária” lettem, bár tombol a „Márta” bennem. De én most kezdedre bízom életem: a földi úton elmémet élesztve, szívemet bátorítva, testemet erősítve, lelkemet Lelkeddal megtöltve vezess, míg atyai karodba megérkezek. Ámen.

Kisóvári-Németh Márta lp. - Pécs-Belváros

Kassák Lajos - Advent van

*Advent van, s átjárja lelkem
a szeretet és az emlékezés.
Rájövök ismét-tán ezredszér-,
hogy szépen élni gyakran túl kevés.
Szeretni szóban és tettekben,
binni, remélni szüntelen.
Táplálni kell mosollyal, öleléssel,
hogy emléked bibáttan legyen.
Most visszarepülök gondolatban
gyermeki önmagamba újra...
látom, amint jancsi-kályha mellett
anyám fagyos lábujjamat gyúrja.
Hársfa teát tölt poharamba –
"Tdd meg! Nem fogsz fájni majd!"
Átmelegedett a testem, valóban
s én azt hittem a tea tette azt.
Ma már tudom, tőle volt meleg.
Ölelés, szeretet, gondoskodás
ezek voltak mitől az a "jó"
a testem és a lelkem járta át.
Ez adta azt a boldog érzést,
mi ma is rám tör, ha a múltba révedek.
Hiánya – így advent idejében –
fájón kéri vissza az elmúlt éveket.
Emlékszem a finom illatokra,
ami a konyhát járta át,
mikor sült a finom mézes,
és a lágyan foszló mákos kalács.
Arca piros volt az izgalomtól,
mikor a szobába engedett,
csilingelt egy üvegpohár szélén:
"Itt az Angyalka! Megjelent!"
Futottunk mind a fenyő köré,
ámultunk, örültünk nagyon.
Ezt a boldog érzést fiaimnak
minden karácsonykor átadom.
Már negyedszer töltjük el nélküle
a karácsony szent ünnepét,
de lelkemben ott mosolyog képe,
ahogy átöleli hét kisgyermekét.
Mert az ünnep attól sokkal szebb lesz,
ha gyertyafényben rá emlékezünk
s tudom – onnan fentről ő is nézi:
Ugye mindenkit szeretiünk?
Jusson szép szóból bárkinek!
Simogató, ölelő kezekből,
mosolytól csillogó szemekből
áradó tűz gyújtson fényeket!
Muzsika szálljon a gyermek kacajból,
ábitat járja át a lelkeket!
A szeretetet, mit tőle tanultunk
naponta adjuk át mindenkinek.*

A lelkipásztori hivatás éve

A lelkipásztor

Istennek tetszett és intézkedett:
Minden embernek, aki vétkezett,
Legyen kiút a mélységből is,
S bár benne van a mérgezett tövis,
A sors mégis biztató legyen
És tudja meg: elég a kegyelem.

Hangzik tehát a megszentelt Ige:
Ember, ne félj, mert Istennek szíve
Megenyhült már, és nincs benne harag
Azok felé, kik Hozzá tartanak,
Ember, ne félj, csak a Keresztre nézz,
És lásd meg: Ő érted mindenre kész!

S ki mondja el az Ég e nagy szavát,
Isten, segítő, szent akaratát?
Ki közvetíti az égi erőt,
Ki vigasztal meg árvát, szenvedőt?
A lelkipásztor, kit az Úr vezet,
Övé e drága és áldott kenet.

Pásztornak lenni - tudod mit jelent?
Szeretni hívőt és istentelent,
Törölni könnyet, s adni kenyeret,
Imádkozni nem tudni eleget,
Remélni ott, hol más sincs, csak közöny,
S hirdetni, hogy fény van túl a ködön.

Pásztornak lenni - tudod mit jelent?
Első bűnösnek lenni idelent,
S kegyelmet venni csak kegyelemért,
Hogy megszűnjék az örökös miért.
A pásztortörvény: bár bűnös vagyok,
Uramról mégis áldva szólhatok!

A pásztor hős lesz, ha erőtlen,
Az éhezés tőle nem idegen,
Mezítelen, ha kell, vagy bujdosik,
Alázatra ő mindig így szokik.
Szidalmazásra hallgat, s nem felel,
Urától mindent jó szívvel vesz el.

Ha ünneplik, Istenre rámutat:
"Kegyelméből jártam meg az utat,
Minden dicséret csak Őt illeti,
Én csak szolgája voltam Őneki"
De tudja jól, kinek van, adatik,
S ki kevesen hű, sokra bíztatik!

A pásztor útja csak a hit lehet,
És hittel mond ki mindig egy Nevet,
A Jézusét, a Megfeszítettét,
Ő ihleti minden szavát, tettét.
A pásztor célja, hogy béke legyen
Az égen, földön, völgyön és hegyen!

Hirdesse hát most száz meg száz torok:
Áldottak ők, a lelkipásztorok,
S még inkább áldott az akarat,
Mely általuk is diadalt arat!
Örömkönnyeik között kiáltunk el:
A jó Pásztor Te vagy, Immánuel!

S akit vezettél negyed századig,
Sose felejtse: ő a századik,
Az elveszett juh, kire rátalált
Kegyelmed, így hát nem lát már halált!
E hittel éljen, s legyen gyámolunk
A mi szeretett lelkipásztorunk!
(Ürögdi Ferenc)

„A Prédikátornak, Dávid fiának, Jeruzsálem királyának beszédei: Igen nagy hiábavalóság – mondja a Prédikátor –, igen nagy hiábavalóság! Minden hiábavalóság! Mi haszna van az embernek minden fáradozásából, ha fáradozik a nap alatt? Nemzedékek jönnek, nemzedékek mennek, de a föld örökké ugyanaz marad. Fölkel a nap, és lemegy a nap, siet vissza arra a helyre, ahol majd újból fölkel. A szél fúj délre, majd északra fordul, körbefordul a szél járása, és visszatér oda, ahonnan elindult. Minden folyó a tengerbe ömlik, és a tenger mégsem telik meg, pedig ugyanoda folynak a folyók, újra meg újra oda folynak. Minden dolog fárasztó, el sem tudja mondani az ember. Szemeink nem győzőt eleget nézni, füliünk nem tud eleget hallani. Ami volt, ugyanaz lesz majd, és ami történt, ugyanaz fog történni, mert nincs semmi új a nap alatt. Ha van is olyan dolog, amiről azt mondják, hogy új, az is megvolt már régen, megvolt már jóval előttiünk. Nem emléksziünk az elmúltakra, de ami ezután következik, arra sem fognak emlékezni, akik majd azután lesznek.

Én, a Prédikátor, Izráel királya voltam Jeruzsálemben, és rászántam magam arra, hogy megvizsgáljak és bölcsen kikutassak mindent, ami az ég alatt történik. Rossz foglalkozás ez, azért adta Isten az embereknek, hogy bajlódjanak vele. Láttam, hogy mindaz, amit véghezvisznek a nap alatt, csak hiábavalóság és hasztalan erőlködés. Ami görbe, azt nem lehet kiegyenesíteni, és ami nincs, azt nem lehet számba venni.

Igy gondolkodtam magamban: Én sokkal nagyobb bölcsességre tettem szert, mint azok, akik elődeim voltak Jeruzsálemben; sok bölcsességet és ismeretet szereztem. Amikor azonban rászántam magam, hogy megismerjem a bölcsességet, megismertem az esztelenséget és oktalanságot is. Megtudtam,

hogy ez is haszontalan erőlködés. Mert ahol sok a bölcsesség, sok a bosszúság is; és aki gyarapítja az ismeretet, gyarapítja a szenvedést is.” (Prédikátor 1)

„Ezért meghajtom térdemet az Atya előtt, akiről nevének kapja minden nemzetség mennyen és földön: adja meg nektek dicsőségének gazdagsága szerint, hogy hatalmasan megerősödjék bennetek a belső ember az ő Lelke által; hogy Krisztus lakjék szívetekben a hit által, a szeretetben meggyökerezve és megalapozva képesek legyetek felfogni minden szenttel együtt: mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység; és így megismerjétek Krisztus minden ismeretet meghaladó szeretetét, hogy Isten mindent átfogó teljességére jussatok.” (Efézus 3,14–19)

Kedves Testvéreim!

Felesleges, hiábavaló, minek küszködjek vele, mi értelme, úgysem változik semmi, ami elromolhat, el is romlik, minden új egyszer régi lesz, semmi nem változik, minden újra, meg újra megismétlődik. Néha ezek a gondolatok lopóznak a fejünkbe. Egy nehéz nap után, talán akkor, amikor igazságtalanul bántak velünk, amikor belefáradtunk a mindennapi szörnyű szürkeségbe, amikor rossz eredményeket kaptunk az orvosnál, amikor munkánk gyümölcsét más aratta le, vagy épp amikor hirtelen elvesztünk valakit, amikor tragédia ér minket. Mondhatja ezt az, aki édesanyját kíséri ki a temető kertjébe, de még jobban, aki fiát, vagy lányát. Mondhatják ezt azok, akik a Közel-Keleten élnek, ott, ahol több ezer éve nincs felhőtlen békesség két nép között. Mondhatja ezt az, aki belefáradt abba, hogy látja, úgy rángatnak minket, mint a bábukat, hol ezzel, hol azzal rémítenek, és mi félünk is rendesen.

Hiábavalóság. Rossz érzés – ezzel foglalkozni, nem is lenne szabad egy keresztyén embernek. Ám a keresztyén ember, is ember, és időnként megkísérti ez az érzés. Le is akarja nyomni a földig. Érzí, hogy valami változás lenne jó ebből az érzelmi hullámvölgyből. Épp ezért jó újra elolvasni a Prédikátor könyvét. Nem szabad az első fejezetnél megállni, ahogy én tettem most, hanem végig kell olvasni, mert úgy értjük meg mindazt, amit üzeni akar nekünk az egész könyv.

Valójában egyetlen fontos üzenete van a számunkra, amelyet jó megjegyeznünk. Az a realitás, az a tiszta, szenvedélyektől, idealizmustól mentes szembenézés a világ dolgaival, amely odáig juttatja a prédikátort, hogy felismerje: Isten nélkül valóban hiábavaló, és felesleges küszködés az élet. Erőlködhetünk, de ha nagyobb távlatokban szemléljük a dolgokat, végül minden a múlandóságnak vettetik alá. Ezért nincs értelme sok mindennek, mert a vége úgyis ugyanaz lesz. Az Isten nélküli világ nagyon

szomorú, és tényleg negatív érzések sokaságát kelti az emberben.

Az emberek milliárdjai azért nem így látják ezt, és próbálják úgy élni az életüket, hogy erről tudomást sem vesznek, és egyszerűen élnek. Ám ha valaki józanul végiggondolja, akkor megérti, és felismeri saját feleslegességét, meg ennek a világnak sok hiábavalóságát. Lackfi János korunk egyik költője ezt így fogalmazta meg:

„Minden hiábavaló az ég alatt.

Ami nyáron zöld,

az ősszel sárga lesz,

ami sárga lesz ősszel,

az télire lehull,

ami télire lehull, az elrohad,

ami elrohad, abból föld lesz,

ami föld lesz, abból táplálkozik

tavasszal újra kiszökdül az,

ami télire lehullatta levelét,

hogy aztán újra megsárgulhassanak

őszre a lombok,

és újra lehullhassanak télire.

Mi értelme van ennek az egésznek?

Semmi más,

mint a körforgás önfeledtsége,

az elvesztés, elengedés,

újra megragadás, kibontakozás

képtelen gyönyörűsége...

Mi értelme van annak,

hogy táncolunk,

aztán nem táncolunk,

aztán megint táncolunk,

aztán megint nem,

aztán megint igen.

Jó esetben az,

hogy Isten is velünk táncol.”

Ám ezen a ponton nemcsak azt kell meglátni, amit a Prédikátor, hogy igyekezz, és élj Isten törvénye szerint, táncolj vele, és akkor minden rendben lesz, hanem meg kell látnunk azt is, hogy Isten még ennél is többet adott, és nem akarta, hogy a világ a hiábavalóság mocsarába süllyedjen.

A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, ahogy a Példabeszédek fogalmaz, és a Prédikátor ehhez még azt is hozzáteszi, hogy a bölcsességnek nem csak a kezdete, de a vége is az Úrnak félelme. Aki igaz bölcsességre jut, s látja a dolgok pára voltát, az elérkezik Istenhez, és Őt féli, mert a világon minden, de minden hiábavaló, üres és múlandó, valóban olyan, mint a pára, de Isten örökkévaló. Akkor járunk jó úton, ha engedjük, hogy a világon minden Őhöz terelgesse lelkünket. Egészség és siker, boldogság és öröm – mind tőle vannak, és neki tartozunk ezekért hálával. Próbátétel, betegség, kudarc pedig azért, mert

alkalmasak arra, hogy felébresszenek látni a többet, ami már nem pára és nem hiábavalóság, hanem mérhetetlenül több, és minden felül áll. Akiről reformátor eleink azt mondták, hogy mindennél több.

Amikor az ember igazán szembe találta magát a dolgok mulandóságával, hiábavaló pára-mivoltával, tulajdonképpen ürességével, akkor lesz igazán jelentése számára annak, aminek az életben mégis csak van tartalma: Isten teljességének. A Biblia azért csodálatos könyv, mert mind a kettőt világosan megmutatja nekünk: az ürességet és a teljességet is. Valódi ürességre és valódi teltségre gondoljunk. Még az idő, a mi telő-múló időnk is nem csak „múlhat”, mert akkor mindig kevesebb lesz belőle, hanem „telhet” is, tudniillik hozzá méltó tartalommal, és akkor lehet belőle mennyiségileg akár kevés is, talán egy betegágyon egyre kevesebb valakinek, mégis egyre teltebb, igazibb, egyre inkább Istenből való. És amit nem tudott meghozni, a valódi tartalmat, a teltség érzetét, a sok kincs és az élet minden lehetősége, azt meghozza az Isten közelsége.

Isten közelségét, és vele az Ő teljességét maga Isten biztosította nekünk a legtökéletesebben Krisztusban. Őbenne, és az Isten Lelke által tud megerősödni az a belső ember, amely egészen felül tud emelkedni a mindennapok hiábavalóságain, az ürességen, amelyet érzünk, és amelyet mindennel igyekszünk elnyomni. Mindenféle lehetőséget kitalált erre az ember. Legyen az sport, szórakozás, pénzgyűjtés, játék, verseny, kalandok, luxus. Mindent igyekszik kipróbálni, mégis azt látjuk, ezek mind elmúlnak, vagyis hiábavalóan törjük magunkat értük.

Pál látta az efézusiakat, ahol ugyanez a jólét, és minden más emberi próbálkozás jelen volt, hogy az üresség és a hiábavalóság érzését elfedjék. Ő azért imádkozik, térdet hajtva Isten előtt, hogy ők, és velük mi is megtapasztaljunk valami gyökeresen mást és többet. Valamit, amely erősebb, mint bármi, amit ezen a világon meg tudunk szerezni, amely mégiscsak mindenestül ehhez a világhoz tapad, és vele együtt elmúlik.

Ha Krisztus kezd el lakni a szívünkben, akkor egészen más folyamatok indulnak be, de erről nehéz beszélni, még inkább nehéz megélni. Jobban tudunk azonosulni a Prédikátor beszédeivel, mint az efézusi levél magasságaival Isten nélkül minden hiábavaló, Vele azonban minden teljessé lesz.

Nem csak behívunk kell Jézust a szívünkbe, újra és újra, hanem az Ő szeretetében meg kell gyökereznünk és alapot is kell nyernünk. Ez jóval többet jelent. Nem múltó állapot, nem egy fellángolás. Elköteleződés. Tartós, és kimotozthatatlan erő. Az emberi élet alapja nem az egészség és nem a jó állás, vagy a megfelelő nagyságú bankbetét, a rang, az

elismerés, hanem a Krisztusnak minden ismeret felülmúló szeretete, amely révén bárki élete valóban beteljesedhet, egészen az Isten teljességéig. Én, ember, fáradtan és küzdelmek közt, vagy kicsattanó erőben és sikerektől duzzadva, tulajdonképpen teljesen mindegy, nem csak pára lehetek, aki születtem és elmegyek innen, hanem beteljesedhetek egészen az Isten teljességéig. Részesedhetek a tartalomban, nemcsak a keretekben, amivel csak ő rendelkezik, és megtelhetek az igazi létezéssel, amely ő maga: az Isten! Krisztusban ő adta nekünk magát.

Jézust behívni a szívünkbe annyi, mint magát Istent behívni oda. Az Ő szeretetével szeretni pedig annyi, mint másokért átlépni a saját árnyékunkon. Önzésen, sérelmeken, rossz tulajdonságokon, a régi, nélküle való énünkön. Aki ezt megtalálja, az már nem hajtogatja, hogy minden hiábavaló, még ha tudja is, hogy ez valóban igaz – mert van már benne isteni derű, amely felülemeli a hétköznapi hiábavalóságokon, kicsinyes emberi harcokon. Van benne olyan szeretet, mint amivel az Isten szeret, egészen és teljesen. Olyan lesz, mint az, akivel *Weöres Sándor* költő találkozott egyszer.

„Vonaton utaztam, harmadosztályon. Felszállt egy apáca, rengeteg csomaggal: holmit vitt egy új gyermekmenhely berendezésére. Szemre nem volt rajt semmi figyelemreméltó, de lényre tündökölt: őt már nem érintette a földi élet, ami nem gátolta abban, hogy jobban terékenykedjék, mint akik az élettől szárfélet akarnak. Megszólítottam? Megvan-e minden csomagja? Elgondolkodott és számolni kezdett: „Egy, kettő, három... nyolc, kilenc” aztán sajátmagára mutatott: „tíz”. Őneki már csak poggyász volt a saját teste is. Ez az együgyű, tehetetlen, szórakozott kis szolgáló nagyobb hatalom, mint a föld minden fegyvere együttvéve.”

Kedves Testvéreim! Ilyen, teljes életet élő emberekké váljunk, akik nem eredményeiket, sikereiket, kudarcaikat szemlélik, és nem azon rágódnak, hogy valójában minden hiábavaló, mert attól még ez nem fog megváltozni. Lássuk meg a nagyobbbat, a legnagyobbat, a legteljesebbet, aki a maga teljességéből adott kegyelmet kegyelemre Krisztusban. Hiszem, így nem lesz hiábavaló az ígéretünk, és így nem lesz hiábavaló a ti hitetek sem. Így legyen! Ámen.

(Koncz Zsolt ltp.)

A lelkipásztorért imádkozni kell

– írta Szikszai György 1786-ban,
a Keresztyéni Tanítások és Imádságok
című művében

„Megbecsülhetetlen jóvalta az az Istennek, hogy maguk közül az emberek közül állít olyanokat, akik a többinek hirdessék az ő akaratát, igazságát és parancsolatait. Ha ő maga szólana nekünk, mint régen Izráel fiainak, mi sem hallgathatnánk nagy

rémületes és rettegés nélkül az ő szavát és nekünk is arra kellene fakadnunk Izráel fiaival, hogy: *Az Isten ne beszéljen velünk, hogy meg ne haljunk.* (2Móz 20,19)

Ha angyalokat küldözne hozzánk és azok által adná tudunkra a maga akaratát és a mi kötelességeinket, azoknak megjelenése is félelmetes és rettenetes lenne nekünk, Mint Gedeonnak, Manoábnak, Dánielnek és a betlehemi pásztoroknak (Bír 6,22; 13,21–22; Dán 10,2–8; Lk 2,9) De így, hogy magunk közül való, hozzánk hasonló embereket állít, hogy azok mutogassák nekünk az élet útját, azok mondják meg nekünk az ő akaratát, rémülés és rettegés nélkül nézhetjük és hallgathatjuk azokat, mikor az Isten képeben előállnak és az ő szavát szölik nekünk.

A lelkipásztorok azért, akármilyen erőtlenek és alacsony sorsúak legyenek is e világban, az Isten szájai és az ő titkának sáfárai, Krisztus követői, az igazságnak és kegyelemnek, a szabadulásnak és üdvösségnek hirdetői, a mennyország útjának mutatói, Istennek a bűnösökhöz küldött biztatói, vigasztalói, az élet kenyerének és az örök életre folyó víznek osztogatói. Irántuk tehát a következőkkel tartozunk:

1. A lelkipásztorokat, különösen a maga lelkipásztorát szeresse.

2. Lelkipásztorát megbecsülje, tekintvén arra, akinek képét viseli és akinek nevében jár.

3. Lelkipásztorának engedelmeskedjék, mikor az Isten beszédéből az ő Urának, az Istennek akaratát és parancsolatait elébe adja, mert ha olyankor annak nem engedelmeskedik, az Istennek nem engedelmeskedik.

4. A keresztyén ember lelkipásztorának intéseit, feddéseit és dorgálásait, mind azokat, amiket nyilvánosan, mind amiket magánosan és személy szerint az Isten beszéde és akarata szerint tesz, jó néven vegye.

5. Lelkipásztorára erőtlenségeit és hibáit keresztyén szeretettel tűrje el és ezek miatt meg ne vesse azt, amit ő az Úr nevében és az Úr akarata szerint elébe ad.

6. Kötelessége a keresztyén embernek, hogy lelkipásztorára tisztességes megilletésére keresztyén társaival együtt gondja legyen és azt örömet és kész szívvel segítse.

7. A keresztyén ember imádkozzék lelkipásztoráért. Ez különös és kiváltképpen való kötelessége minden keresztyénnek lelkipásztorára iránt, amit az nagyon kér és kíván. Mert ha Pál is kérte az efézusbeliakat, hogy könyörögjenek érte, hogy neki adassék szó szájának megnyitásakor, hogy bátorsággal megismeresse az evangélium titkát (Ef 6,19); ha a kolossébeliektől is, a thessalonikabeliektől is azt kívánta, hogy imádkozzanak érte (Kol 4,3; 2Thes 3,1); sőt a rómaiakat is arra intette, hogy tusakodjanak Isten előtt az ő érte való imádkozásban (Róm 15,30): mennyivel inkább a mai lelkipásztoroknak, akik semmi rendkívüli ajándékkal nem bírnak, nagy szükségük van arra, hogy a hívek buzgósgós könyörgése segítse őket, és így a mai keresztyének is mennyivel inkább kötelesek arra, hogy lelkipásztoraikért imádkozzanak.”

Koncz Zsolt:

Tíz év - egyetlen pillanat

Összesűrűsödő idő előtt állunk,
Előjön együtt megélt múltunk,
Tíz év, egyetlen pillanat
Meg sok szó, tett s gondolat

Tíz év sok idő, s mégis kevés,
Megannyi vágy és szenvedés,
Mennyi remény, ima és öröm,
Sok-sok bánat- és örömkönnny.

Bús percek, nehéz órák mind elrepültek,
Kicsiből naggyá lettek a gyermekek,
Szíveink hol álmokat kergettek,
Néha meg boldogságtól repestek.

S ki volt velünk ez idő alatt?
Kinek köszönjük a keveset s a sokat?
Kié a hála, s kié a lélek?
Dicsőség a menny, s föld Istenének.

Tíz évet adott éveinkhez,
Tápot, s erőt a húséges hithez.
Akkor is adott, mikor elvett,
Velünk volt a mélységek felett.

Csodás kegyelmét érezhetjük,
A vétkeket vele elvethetjük,
Békéje velünk, nyugalma bennünk,
S ezért soha el nem csüggedünk.

Jó, hogy megmaradtunk egymásnak,
Hogy engedtünk az isteni hívásnak,
Hogy hűek maradtunk nehéz időkben,
Egymásba kapaszkodva küzdelmekben.

Volt, hogy nem sikerült minden tervünk,
S olykor bizony tényleg felsültünk,
Megszégyenült hitünk, reménységünk,
Isten hatalmát el kellett ismernünk.

S ma, barátaim, tekintsünk előre,
Nézzünk bizalommal a jövőbe,
Jóllehet, nem tudjuk, mi vár ránk,
Van helyünk, s Isten számít ránk.

Tíz év, tíz versszakba sűrítve,
S néhány percben elbeszélve.
Ez nem a teljesség, csak egy szelete,
A többi ott vár Istennél mindörökre.

Megszámláltattunk

Reformátusok a Tiszántúlon a 2022-es népszámlálás tükrében

1. A tények

A vallási hovatartozásra vonatkozó, önkéntesen megválaszolható kérdésre a lakosság 60 százaléka felelt. A válaszadók 50 százaléka, 2,9 millió fő katolikusnak vallotta magát, a reformátusok aránya 21%-ról 16%-ra csökkent (943.982), az evangélikusoké 3,1% százalék (176.503) volt 2022-ben. Összevetve az előző, 2011-es népszámlálással, a római katolikus egyház 2011 óta közel egymillió embert, a reformátusok több mint 200 ezret (pontosan 209.472 főt) veszítettek, így először kerültek többségbe a nem vallásosak Magyarországon. Pontosabban, a válaszadók 27 százaléka (1.549.610) nem vallásosnak jelölte meg magát, nem válaszolt a kérdésre 3.852.533 polgár. Az a körülmény, hogy a magukat vallásosnak vallók aránya újra csökkent, nem meglepő, főleg, ha valaki figyelte a nemzetközi trendeket és azokat a vallásszociológiai kutatásokat, amelyek európai viszonylatban, így Magyarországra nézve is meglehetősen pontos prognózisokat állítottak fel. Ami viszont meglepő volt – a szakemberek számára is –, az a nem válaszolók nagyon magas aránya: 40%, (a fiatal, pl. 20–29 éves korosztály esetén 47 %). Ha ehhez hozzávesszük a magukat nem vallásosnak valló válaszadók szintén magas, 27%-os arányát, akkor kiderül: az ország összlakosságának több mint fele nem tekinthető vallásosnak.

Mielőtt az értékelésre rátérnénk, lássuk az adatokat Tiszántúlra vonatkoztatva. A 2022-es népszámlálás adatai szerint a Tiszántúli régió összlakossága 2.110.737, amelyből 366.227 fő vallotta magát reformátusnak. Ez az országos arány több mint egyharmada, miközben a lakosság kevesebb, mint egynegyede él a Tiszától keletre. Hozzá kell tennünk, hogy az egyházkerület határai nem illeszkednek pontosan az állami közigazgatás határaihoz: például Jász-Nagykun Szolnok vármegye közigazgatási területének nyugati szeglete már a Dunamelléki Egyházkerülethez tartozik, de ha rátekintünk a térképre, egyértelműen látszik, hogy a reformátusok aránya azokban a megyékben szignifikáns (főleg Békés, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg), ahol a reformátusok aránya 10-15% felett van. De az előző két népszámlálás adataihoz viszonyítva a csökkenés a Tiszántúlon is szembetűnő: míg 2001-ben 664.599-en, 2011-ben 470.833-an, addig most csupán 366.227-en vallották magukat reformátusnak.

Közelebbről vizsgálva érdemes egy pillantást vetni Tiszántúl nagyobb és kisebb városaira. Debrecenben

199.858 fős összlakosságon belül 44.677-en vallották magukat reformátusnak, ez a lakosság 22,35%-a. Nyíregyházán ez az arány 16,21%, 18.854 református fővel, 116.282 lakos mellett. Egyébként a legkisebb csökkenést Nyíregyháza mutatja egyházkerületi vonatkozásban. Szegeden 6.773-an (4,27%), a kisebb városokban – reprezentatív módon kiválasztva – Mátészalkán 6.433-an (41,10%), Békéscsabán 3.574-en (6,48%) jelezték, hogy reformátusnak tartják magukat.

Debrecenben a valláshoz nem tartozók (41.874) és a nem válaszolók (77.763) összeadott számértéke jóval meghaladja a magukat reformátusnak, vagy valamely történelmi egyházhoz tartozónak vallók számát, de a település lakosságának 50%-át is. Ez a többi, felekezetek közül református többséget mutató város viszonylatában is megfigyelhető.

A vidék viszonylatában viszonylagos a megbecsülése az adatoknak: a KSH adatbázis kezelésének korlátai miatt úgy jártunk el, hogy a Tiszántúl lakosságából kivontuk a 15.000 főnél népesebb városok lakosságát és így hozzávetőleges képet kaphatunk a népesség és ezen belül a reformátusság arányáról (a 366.227-főből). A reformátusok aránya város-vidék megoszlásban a következő: 97.540 református él a nagyobb városokban, 268.687 vidéken (ez összesen: 366.227). Viszont arányait tekintve városi viszonylatban kisebb csökkenés mutatható ki az utóbbi tíz évben: itt a csökkenés 18.913. Vidéken pedig 85.693. Vagyis arányait tekintve több mint négyszerese a csökkenés vidéken, bár a népesség demográfiai csökkenése is itt a jellemzőbb.

2. A népszámlálás tanulságai:

2.1. Egyetlen réteg sem tekinthető homogén tömbnek

Ha a Tiszántúlon reformátusnak is vallotta magát 366.227 állampolgár, nyilvánvaló, hogy a Tiszántúli Református Egyházkerület nem számolhat ennyi, azaz istentiszteleten rendszeresen résztvevő, úrvacsorával élő, és önkéntes adományaival gyülekezetét fenntartó egyházztaggal. Mire enged ez következtetni? Arra a körülményre, hogy egyházunkban két réteggel számolhatunk:

(1) egy olyan réteggel, amely számára az egyházhoz tartozás személyes döntés és elköteleződés ügye – vagy azért, mert beleszületett egy református hagyományrendszerbe és kultúrába, neveltetéséből fakadóan és szocializációs élettörténete során megismert református-egyházi meghatározottságot tudatosan felvállalta; vagy pedig azért, mert bár vallási szocializációban nem részesült, valamilyen módon kapcsolatba került református közösséggel, pozitív impulzusok érték és maga döntött arról, hogy marad...

(2) és számolnunk kell egy olyan réteggel is – és ez a nagyobb –, amely továbbra is népegyházi

jellegzetességeket mutat: vagyis, az egyházhoz tartozás, illetve a református identitás megjelölése hagyományból fakad, alapja a kulturális meghatározottság, szülők és ősök önazonossága iránti tisztelet, vallási-erkölcsi értékek megbecsülése, az egyház társadalmi szolgálatának értékelése – de az egyháztagság nem jelent számára személyes döntést, elköteleződést, egy gyülekezet életrendjébe való bekapcsolódást. A népegyház jellemzője amúgy is az, hogy benne egyszerre van jelen a személyes hit nélküli odatartozás (és az odatartozás nélküli hitmegélés – de ez már inkább az egyház határain kívül). Vallásszociológiai értékelések alapján a lemorzsolódás, a közömbösség vagy az egyháztól való látványos eltávolodás ebből a rétegből kerül ki a leggyakrabban. Arra a kérdésre, hogy arányaiban (százalékosan) miért veszített több hívőt a katolikus egyház az utóbbi 10 vagy 20 év alatt, mint a reformátusok, illetve a protestánsok, *Rosta Gergely* vallásszociológus úgy válaszol, „Úgy tűnik, mintha most a népegyház morzsolódna le a katolikus egyházon belül.” A külső széleken, az egyházi élet peremén, ahol csak a keresztelezés révén tartotta egyházhoz tartozónak magát az egyén, most beállt a leválás. A protestánsoknál ez a folyamat hamarabb kezdődött – a protestánsok hamarabb szekularizálódnak, mint a katolikusok...

Ha pedig ez így van, akkor a folyamat tovább fog tartani – és az sem meglepő, hogy így alakultak a népszámlálások adatai. A meglepő inkább az, hogy egyházként miért nem figyeltünk jobban a vallásszociológiai kutatások prognózisaira. A 90-es évektől kezdve mérvadó kutatások – pl. az Európai Értékrend Vizsgálat, *Tomka Miklós*, legújabban *Rosta Gergely*, *Máté-Tóth András* nevével jelzett kutatások és értékelések – jelezték (jóval a KSH adatok megjelenése előtt) a változásokat. Ezek szerint nem a vallás iránti igény szűnik meg, hanem alakváltozáson megy át, azaz az egyén vallásossága individualizálódik, egyre inkább eltávolodik vallási intézményektől, leválik az egyházi szervezetekről. És minél inkább visszaszorul a vallás egyéni megélése a privát szférába, annál inkább igyekszik megkapaszkodni a vallási szervezet a társadalmi élet horizontján, a nyilvánosság szférájában. Kérdés, hogy ez a közéleti szerep és társadalmi funkciók bevállalása, egyházi intézmények és szervezetek egyébként tiszteletre méltó funkciója és teljesítménye meg tudja-e fordítani az előbbi tendenciát. A józan megfigyelés, de a mostani adatok is azt mutatják, hogy nem.

Ebben az összefüggésben érdemes egy pillantást vetni Tiszántúl reformátusságának megoszlására életkor szerint. A korábbi népszámlálási adatokkal összevetve az látszik, hogy a legnagyobb arányú csökkenés a 20 és 59 év közötti korosztály

tekintetében tapasztalható. 20 év összefüggésében felére vagy több mint felére csökkent a reformátusok aránya egy-egy korosztályon belül. A legszembetűnőbb viszont az, hogy 2011 és 2022 között a legnagyobb csökkenést a 20–39 év közötti korosztály, valamint az 50–59 év közötti korosztály mutatja. Az első halmaznál olyan generációról van szó, amely már részesült előbb a fakultatív hittanoktatásban, majd a kötelező hit- és erkölcsstan oktatásban, vagy egyházi fenntartású közoktatási intézménybe járt. A 20–29 éves korosztályon belül 248.919 főből mindössze 34.165 fő vallotta magát reformátusnak. Ha arra gondolunk, hogy ez a korosztály az utóbbi 10 évben érettségizett és járt középfokú oktatási intézménybe – akkor a 10 év alatt református gimnáziumban érettségizettek száma, évi kb. 400 érettségizővel számolva 4–5 ezer fő kellene, hogy legyen (évente 2.500–3.000 között van kerületi szinten a tanulók száma. Csak Debrecenben, a két református gimnáziumban 165-en érettségiztek 2023-ban). Nyilván tudjuk, ez az a korosztály, amely a legmobilisabb – lehet már nincs is a Tiszántúlon, bár családi kötelékek szerint még mindig kötődniük kellene egyháziilag a szülők lakhelye szerinti egyházhoz. De ez a nemzedék, amely információit és élettapasztalatait, világról, társadalomról, politikáról való képét hihetetlenül sok információs csatornán keresztül kapja – és ezek közül az egyházi kommunikáció egy a sorban, ha nem az utolsók egyike.

Az 50–59 éves korosztályon belüli „beszakadás” is meglepő (2001: 93.431; 2011: 71.952; 2022: 49.216). Elvileg ez a korosztály az, amely még az 1989/90-es rendszerváltást megelőzően szocializálódott, tehát intézményes vallási nevelésben nem volt része. De ez az a korosztály, amelynek nagyon nagy hányada vallásos iskolába járatta gyermekét, és a szülői esetén igénybe vette az egyház szociális-diakóniai szolgálatát. Ide is egy számsor: Tiszántúlon református egyházközségi fenntartásban 420 szolgálat után 50.903 „férőhellyel”, de a kapacitások maximális kihasználása esetén ugyanennyi valós ellátottal számolhatunk, ehhez még hozzájárul egyházkerületi fenntartásban működő szolgáltatás 87, egyházmegyei fenntartásban pedig 1021. Összesen tehát: 52.011 fő. Ha ennek kétszeresét vagy háromszorosát vesszük, abból kiindulva, hogy általában családok állnak a szociális szolgáltatást szeretteik számára igénybe vevők mögött, de gyerekeiken keresztül egyházi közoktatással is kapcsolatba kerültek, akkor sem légből kapott a becslés. Felmerül tehát a kérdés: mire vezethető vissza az a körülmény, hogy nagyságrendileg több embert elért az utóbbi 10 évben az egyház szolgálata, társadalmilag jelenléte mint ahányan vállalták a

népszámlálás kérdőívében, hogy bejelölik, reformátusnak tartják magukat.

Iskolázottság tekintetében azt látjuk, hogy az utóbbi húsz évben radikálisan csökkent az általános iskolai (8 évfolyam, vagy 8 évfolyamnál alacsonyabb) végzettséggel rendelkező lakosok aránya, ezzel szemben stagnál vagy növekedést mutat a legalább érettségiző, valamint főiskolai/egyetemi oklevelet szerzett polgárok aránya. Ezt a tendenciát már az Európai Értékrend Vizsgálat is kimutatta az 1988-as és 2008-as évek összehasonlításában. Ha ezt összevetjük azzal a körülménnyel, hogy a magasabb végzettségű lakosok többsége városi környezetben él, és hogy ezen a téren vallás tekintetében kisebb a lemorzsolódás, megdőlni látszik a kommunista valláspolitikai (és ez által befolyásolt vallásszociológia) által sugallt, azonban napjainkban közhelyszerűen még felmerülő vélekedés, hogy a vallás az alacsony képzettségűek olcsó vigasza, de a szekularizáció, a felvilágosító munka által és az ismeretszerzés növekedésével egyenes arányban meg fog szűnni a vallásos tudat az emberek életében. Nos, a tendenciák azt mutatják, hogy épp az ellentéte az igaz: a képzettség és a művelődés, a tudás megszerzése nem zárja ki a vallási identitás megélését, sőt adott esetben együtt járhat az önként és tudatos módon felvállalt vallásgyakorlással. Milyen kihívást jelent viszont ez a körülmény az egyház számára?

A vallásos hovatartozásról nem nyilatkozók (lehetséges) motivációi is figyelmet érdemelnek. Hogyan tekintünk a nem válaszolók körére? Országos szinten a nem vallásos (1.549.610) és a nem válaszolók (3.852.533) aránya a lakosság több mint 50 %-át teszik ki. A Tiszántúlon tíz év alatt 553.011-ről 793.247-re nőtt a nem válaszolók aránya. A vallási felekezethez nem tartozók és nem nyilatkozók száma összesen: 1.220.949. Ez Tiszántúl lakosságának több mint fele. De ez sem homogén kör. A legszignifikánsabb mégis a nem válaszolók arányának megnövekedése 10 év alatt (27,2%-ról 40,1 %-ra). Az okok különbözőek lehetnek. Ilyen okok:

- a lakosság 4 %-a nem nyilatkozott és nem töltött ki kérdőívet, vagyis nem is volt elérhető a felmérés számára (az ő adataikat – pl. lakásra, háztartásra stb. vonatkozó módon – adatbázisokból próbálták pótolni. Értelemszerűen a vallási hovatartozás megjelölése itt elmaradt);

- online kitöltés (válaszadók 50–60 %-a elektronikusan töltötte ki, ilyenkor a nem kötelező rubrikák elhanyagolásra kerülnek);

- nemcsak a vallási hovatartozás megadása volt opcionális – más adat közlése (pl. egészségi állapotra való utalás) sem volt kötelező. Bár igaz, ezek esetén a válasz megtagadása nem olyan nagyarányú, mint a vallás esetén;

- Többen tették fel e kérdést: mi köze a hatóságnak a vallási orientációhoz? („vallásos vagyok, de nem szeretném, hogy az én szavazatommal az egyház több pénzt kapjon”. Itt az 1%-os adófelajánlásra kell gondolnunk, amely növekedést mutat. Kiegészítésére pedig a népszámlálás adatainak függvényében került sor. Meglepő, hogy pl. *Iványi Gábor* által vezetett Evangéliumi Testvérközösség a 4. a legtöbb 1%-os felajánlást begyűjtő egyházak sorában. Társadalmi beágyazottsága nem erre predesztinálná. Tehát itt „szimpátia-felajánlásokkal” van dolgunk, amelyek kikerülhettek más felekezetűek, nem vallásosak és nem nyilatkozók köréből is);

- lehetnek olyanok, akik igenis nagyon kritikusan tekintenek az egyházra, a szemükben hiteltelenné váltak a vallási intézményrendszerek;

- ezen a 40%-on belül lehetnek olyanok, akikről nem mondható ki egyértelműen, hogy nem érdekli őket a vallás, nincs spirituális igényük, lelki megtapasztalások utáni vágyuk...

2.2. A szekularizáció térhódítása

Ambivalens szekularizáció. A népszámlálási adatok eredményének összevetése azokkal az adatokkal, amelyet egyházunk, közelebbről egyházkerületünk tart számon az egyházi fenntartású intézményekre vonatkozó adatokkal, valamint a közélet jellemzőivel, az ambivalens szekularizáció sajátosságait mutatják. A vonatkozó szakirodalom szerint megkülönböztetünk szervezeti, társadalmi, diszkurzív és individuális szekularizációt. A szervezeti szekularizáció azt jelentené, hogy az egyházak, egyházi intézmények és vallási szervezetek társadalmi jelenléte visszaszorul, korábbi egyházi ingaltanok és intézmények állami kezelésbe kerülnek – ahogyan az történt 1946-ban a földreformmal, majd még erőteljesebben 1948-tól kezdődően az egyházi intézmények és ingatlanok államosítása során. Ezzel szemben Magyarországon ma nem ez a helyzet. Az utóbbi harminc év intézményalapításai szociális és a közoktatás terén, az intézményátvételek hulláma és a jelenleg is zajló óvoda és bölcsődeprogram, egy intézményhálózatát tekintve növekvő, a társadalmi- és médianyilvánosság terén pedig a megbecsült, társadalmilag hasznos egyházak képét mutatja. (Bár zárójelben meg kell jegyeznünk, a szervezeti szekularizációnak van még egy ismérve: a bürokratizálódás. Itt fel kell tenni a kérdést, mennyiben sikerült – a fogalom *Max Weber*-i használata értelmében – professzionálissá tenni a hivatalok működtetését, a szervezeti struktúrát, s mennyiben adaptáltunk egy olyan negatív igazgatási kultúrát, amelynek a fogalom negatív csengését köszönheti és fokozottabban jellemző a posztiszocialista országok társadalmaira).

A kimutatások szerint a Tiszántúlon 80 egyházi fenntartású intézményben, 152 köznevelési feladatot ellátva 10 év alatt a tanulók száma 152 intézményben 15.178-ról 2022-re 23.241 (2023-ban 24.689) főre emelkedett. Elvileg ez a tendencia is rácsfolna a szekularizáció másik formájára, a társadalmi szekularizációra, amely arról szól, hogy nevelés, értékközvetítés, társadalmi integráció terén visszaesik a vallás funkciója. A számok és a lehetőségek nem ezt mutatják – de vajon a tartalom erre nem cáfol rá? Hiszen azt látjuk, hogy éppen abban a korosztályban a legmagasabb a vallási hovatartozásról nem nyilatkozók aránya, amelyet a kezdetben a fakultatív vallásoktatás bevezetése, majd a kötelezően választható hit- és erkölcsstan megjelenése az állami iskolákban, majd az egyre növekedő oktatási intézményhálózatunk már elért. Ennek ellenére a szekularizáció diszkurzív és individuális aspektusai dominálni látszanak, a népszámlálási adatok tükrében is: vagyis, a vallásos valóságértelmezés, a vallási értékek személyes életvitelbe való integrálása, közelebbről az egyházban való aktív tagság visszaesik. És ha meg is jelenik itt-ott különböző fórumokon diszkurzus, amelyeken nyilvánosan megvitatásra kerülnek keresztyén értékrenddel, világnézettel és erkölcsiséggel kapcsolatos kérdések, úgy tűnik, ezek a diszkurzusok belterjesek maradnak: saját magunknak elmondjuk újból és újból azt, amit eddig is tudtunk...

2.3. A politikai keresztyénség kérdése

Számos kommentár a magyar keresztyénség politikaközelségével, politizálódásával magyarázza a vallási önazonosság visszaesést Magyarországon. Ez egyházi berkekben nem szívesen hallott érv, egyház- és kormánykritikus sajtóorgánokban annál inkább hangoztatott megállapítás: az elmúlt több mint tíz év kiemelt egyházi támogatása nem látszik a számokon, a vallási intézmények kiemelt finanszírozása politikai elkötelezettséget eredményezett, amely felett a társadalmi ellenérzés a mostani adatokban manifesztálódik. Az igazság az, hogy ennek és a hasonló kijelentéseknek az igazságtartalmával nehéz vitatkozni a népszámlálási adatok fényében, mivel nincs adatunk az ellenkezőről: mi történt volna, ha a kormányzat nem támogatja vagy nem ilyen mértékben az egyházakat – még látványosabb lenne a lemorzsolódás? Vagy kevesebben lennének a nem nyilatkozók?

Kénytelenek vagyunk hát más indikációkra támaszkodni. A 2001–2011 közötti időszakban tényleg nagyobb volt a lemorzsolódás aránya. Annak a 10 évnek nagyobb része inkább a világnézeti szembenállásról, a restriktiókról, jog szerint járó pénzösszegek visszatartásáról szólt, még ha a történelem kerekét nem is lehetett visszafelé fordítani.

Az egyházi intézményhálózat növekedése 2010 előtt koránt sem volt olyan látványos, mint 2011-et követően. De lehet, hogy éppen a 2010-et megelőző időszakban alakult ki az a fajta politikai/nemzetpolitikai elköteleződés – az akkori kormányzattal szembeni ellenérzés alapján –, amely 2011 után teljessé lett.

2006–2007-es tanévben a DRHE vallásszociológiai tantárgyat teljesítő hallgatóival készítettünk egy felmérést egyházkerületünkben. Akkor is feltettük a kérdést: hol várják a megkérdezettek leginkább az egyház aktivitását, mely terület szerintük a legrelevánsabb? Az „erkölcsi útmutatás” (85,8%), „belső lelki épülés” segítése (82,8%), az „oktatás-nevelés” (67,4%), és a „szociális-karitatív tevékenység” (64,9%) kapott a legtöbb pozitív értékelést fontossági sorrendben. A leginkább negatív megítélés a „politikai megnyilatkozások” (49%, ehhez még hozzájön 23% semleges) kategóriáját illette – annak ellenére, hogy egyházunk akkor is ritkán szólalt meg közéleti kérdésekben, még ha nyilvánvaló is volt, milyen értékrendet várna el a politika szereplőitől.

A jelenség megértéséhez mélyebbre kell ásunk és visszamennünk az időben. Nyilván e helyen csak jelezzük a probléma gyökereit. Európának ezen a felén a 16. században a reformáció nagyon masszív politikai háttértámogatással erősödhetett meg. Az erdélyi fejedelmek, a nemesek és patrónusok nemcsak hathatós védelmet, ha kellett harcok árán vallásszabadásgot biztosítottak az új hit követőinek, de hathatós gazdasági, erkölcsi és politikai háttértámogatást is nyújtottak a megerősödő reformatori egyházaknak. E támogatásra, illetve politikai-jog védelemre való ráutaltságot az ellenreformáció korszaka sem írta felül. A 19. század egyházpolitikai törekvések leghaladóbbnak minősülő célkitűzése pedig az volt, hogy „a vallásfelekezetek minden egyházi és iskolai szükségéi közállami költségekből fedeztessenek” (ld. 1848. XX. tv.). Majd jött az 1948-as Egyezmény szellemében fogant valláspolitikai, amely a tervekkel ellentétben nem fokozatosan megszüntette, hanem továbbra is életben tartotta az államsegély rendszerét – mint az egyházak államtól való függőségének garanciáját. Az igazság az, hogy Kelet-Közép Európában, így Magyarországon is nem alakult ki a vallások és a politika ama konstruktív-kritikus párbeszéde és kooperációja, amely a fejlett polgári demokráciák sajátja – és amelyek kialakításában a protestantizmus nagy szerepet vállalt. A két világháború pusztító következményei és az 1989 előtti államszocializmus pártállami tekintélyelvű rendszere csak két fajta magatartást ismert: vagy a konfrontációt vagy az elvtelen kollaborációt.

Úgy tűnik, az utóbbi 30 évben nem sikerült elég érthetően elmagyaráznunk sem magunknak, sem a magyar társadalomnak, hogy a közéletért való felelősségvállalás (mint a reformatori etika része) még nem jelent automatikusan pártpolitikát; nem sikerült megértetnünk, hogy a kommunista államhatalom által kisajátított egyházi vagyon kártalanítása csak részleges volt, hogy amikor költségvetési forrásokból az egész társadalom számára hasznos tevékenységet folytatunk, akkor ez nem kegy, hanem az újraelosztás kérdése; és a rendszerváltást követően egyetlen kormányzatnak sem sikerült belátnia azt, hogy az egyházakban nem ideológiai ellenfelet vagy szövetségest kell látni, amelyet célzott gazdasági erőforrások megvonásával vagy éppen juttatásával kell meggyengíteni, illetve helyzetbe hozni. Nem került sor egy egészséges viszonyulás kialakulására, mert a politikának az a természete (pártállástól függetlenül) és törekvése, hogy a maga iránt lojalitást eszközöljön ki, kollektív identitást munkáljon, az ő céljaival megegyező moralitást alakítson ki, bármi áron... vagy a vallások segítségével, vagy velük szemben – a hatalom megtartása vagy éppen megszerzése érdekében.

És azt sem sikerült megérteni az elmúlt 10 évben, hogy a politika által értett keresztyénség nem ugyanaz, mint a keresztyén egyházak értelmezésében megélt krisztusi ethosz, életforma. Maguk a politikusok sem tagadják, hogy számukra a keresztyénség politikai termék, saját, a világot a maga szemszögéből értelmező narratíva, és minden más szempont ennek van alárendelve.

3. Mi a teendő?

Elengedhetetlen a népszámlálás és az értékelések által kiváltott kérdések tisztázása a magunk számára. Ehhez a párbeszéd olyan fórumait kellene megteremteni, ahol megvitatásra kerülnének a következő szempontok (a teljesség igénye nélkül):

- tartozunk az Evangéliummal – nemcsak a 366.227-nek, hanem azoknak is, akik ama nagyobb halmazba, a nem válaszolók vagy nem vallásosak körébe tartónak vélik magukat (annak a vallásszociológiai kategóriának a mentén, amelyet *Davie Grace* úgy jelölt, hogy „vannak hívők, akik nem tartoznak az egyházhoz.” És annak teológiai igazságnak a mentén, amelyet *Karl Barth* és mások is több ízben tematizáltak: Krisztusnak vannak választottjai az egyház határain kívül is, „Jézus Krisztus [...] a nem keresztyén embereknek is reménysége”...).

- nagyobb nyitottságot és megértést kellene tanúsítani a mai ember életkérdései és egzisztenciális problémái iránt;

- fel kellene fedezni a „kisebbségi lét” és a „diaszpóra-szituáció” pozitív olvasatát (ez

hozzátartozik az egyház létformájához, de mint ilyen, kapcsolatokban él és hidat épít; diaszpóra és misszió ugyanazon érem két oldala)

- szabadulni a számok bűvöletéből: van nemcsak mennyiségi mutatók szerint, hanem minőségi alapon is növekedés (hitismeretben, szeretetben, együttérzés kultúrájában)

- biztosítani a „nem látványos lelki és lelkipásztori munka” erkölcsi és anyagi megbecsültségét;

- számot vetni hitelességi problémáinkkal (hol veszítettük el a reformatori mértéket, pl. személyi döntésekben, erőforrásokkal való gazdálkodásban, a kommunikáció tartalmában és stílusában);

- kevesebb moralizálás, több lelki tartalom, spirituális erőter lehetővé tétele;

- és több imádságra – elmélyült (bibliai és reformatori módon értett) imaéletre van szükség.

Mert amikor a keresztyének imádkoznak, és többek között az Úri imát imádkozzák – együtt vagy külön-külön –, Isten országának eljöveteleért imádkoznak. Ez az ima és ez a kérés („jöjjön el a te országod”) egyfajta józan önvizsgálatra indíthat bennünket, de reménységgel is eltölthet: reménységgel a Krisztussal és az övéivel való végleges és teljes közösség iránt.

Prof. Dr. Fazakas Sándor

egyetemi tanár DRHE

(elhangzott 2023. október 28-án a Tiszántúli Református

Egyházkerület Közgyűlésén)

Adj, Uram, adj nekem

Több áhítatot,

Több békét szívembe,

Több bűnbánatot,

Több hitet Jézusban,

Több munkakédvet,

Több készséget jóra,

Több éberséget!

Több hálát irántad,

Több hű érzetet.

Több reményt, bizalmat,

Több szeretetet.

Többet szánalomból.

Több szíves könnyört,

Többet szelídségből,

Több igaz könnyűt!

Több tiszta érzelmet,

Több békétlűrést,

Több erőt bűn felett,

Több lelkesedést,

Több mennyei vágyat,

Jámor életet,

Adj világosságot,

Adj Szentlelkedet!

(P. Ph. Bliss)

Gyülekezeti Krónika

Gyülekezetünkben elhunyt és eltemetett:

Horváth Zoltánné, született Nemes Julianna 82 évet élt asszonytestvérünk – Sarkad, Veress Sándor u. 17. sz. alatti lakos (egykori nyugdíjasházi lakónk). Vigasztaló igé: Jeremiás könyve 29,11: „Mert csak én tudom, mi a tervem veletek - így szól az Úr -: békességet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek.”

Róma 8,18.38-39: „Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk. Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szeretetétől, amely megjelent Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.”

Szabó Albertné, született Czeglédi Etelka 95 évet élt asszonytestvérünk – Gyula, Béke sgt. 19. fsz. 1. sz. alatti lakos. Vigasztaló igé: 1Mózes 48,21: „Azután ezt mondta Izráel Józsefnek: Én már meghalok. De Isten veletek lesz...”

1Korinthus 13,13: „Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.”

Hajdú Tibor 65 évet élt testvérünk - Sarkad, Zrínyi u. 5. sz. alatti lakos. Vigasztaló igé: Zsoltárok 90,5-6: „Elragadod őket, olyanok lesznek, mint reggelre az álom, mint a növekvő fű: reggel virágzik és növekszik, estére megfonnyad és elszárad.”

Zsoltárok 18,29: „Mert te gyűjtasz nekem mécses, Uram, fénysugarat ad nekem Istenem a sötétségben.”

***A Mindenható Isten
enyhítse a gyászolók fájdalmát!***

A Sarkad-Belvárosi Református Egyházközség
időszakosan megjelenő lapja

Szerkesztő-bizottsági tagok:

Dr. Koncz-Vágási Katalin és Koncz Zsolt lelkipásztorok

Dr. Taybani Jamal főgondnok

Péntek István és Zánócz István

Felelős kiadó: az egyházközség elnöksége

5720 Sarkad, Veress Sándor u. 15.

Telefon: 20/429 – 1285

E-mail: sarkad-belvaros@reformatus.hu

Web: www.reformatus-sarkadbelvaros.hu

www.facebook.com/Sarkad-Belvárosi-Református-Egyházközség

**„Mindenki úgy adjon, ahogyan előre
eldöntötte szívében, ne kedvetlenül
vagy kényszerűségből, mert
a jókedvű adakozót szereti az Isten.”
(2Korinthus 9,7)**

Kedves Testvéreink!

A Magyarországi Református Egyházban mindenki egyháztagnak számít, akit a református egyház szertartása szerint megkereszteltek, valamint az a nagykorú keresztyén, aki magát reformátusnak vallja. Az egyháztagság ténylegesen akkor valósul meg, amikor valaki valamely konkrét gyülekezethez (egyházközséghez) csatlakozik, és annak tagjává lesz.

Teljes jogú egyháztag az, akit megkereszteltek, konfirmációi fogadalmat tett, a gyülekezet istentiszteletein és az úrvacsorai közösségben részt vesz, és gyülekezete fenntartásához hozzájárul. Az ilyen gyülekezeti tagnak nagykorúsága elérésétől kezdődően választó joga van és választható az egyházi vagy gyülekezeti választások alkalmával.

A anyagyülekezetek önfenntartóak, sem az államtól sem a közegyháztól nem kapnak pénzt a működésükhöz. Az egyházfenntartói járulék befizetésével, személyes adományozással vagy átutalással, illetve a templomi perselyes adakozással járulhatunk hozzá gyülekezetünk fenntartásához.

Presbitériumunk az évi egyházfenntartás összegét *havi 1000 Ft-ban*, éves szinten *12.000 Ft* összegben határozta meg. Ez az összeg ajánlás, hiszen mindenkinek szíve és lehetősége szerint kell eldöntenie, mennyit áldoz gyülekezete működésére.

**Sarkad-Belvárosi Református Egyházközség
számlaszáma:**

**Uni Credit Bank Zrt.
10918001-00000056-54060000**

„Közeledjete az Istenhez és Ő közeledni fog hozzátok.” (Jakab 4,8)

HAGYOMÁNYOS ÉS ONLINE ALKALMAINK

Reggeli csendes percek: a hét minden napján –
www.facebook.com/Sarkad-Belvárosi-Református-Egyházközség

Intézményi reggeli áhítat: szerda reggel 7:30

Imaközösség és Hétközi Bibliaióra a
Gyülekezeti teremben: szerda délután 4 óra

Vasárnapi Istentisztelet a Templomban:
vasárnap délelőtt 10 óra

Gyermek-istentisztelet: vasárnap de. 10 óra

Ifjúsági Biblióra: szombat du. 3 óra

Istentisztelet Újszalontán: hónap első vasárnap
du. 14:30

**Online Istentisztelet keddenként a Sarkad
TV-vel közösen** –

<https://www.facebook.com/tv.sarkad>

www.facebook.com/Sarkad-Belvárosi-Református-Egyházközség

Nőszövetség: hónap első kedd du. 4 óra – a Klub
teremben

Sérfi kör: havonta egyszer, szerda du. 5 óra – a
Klub teremben

Imahét a Krisztus-hívők
egységéért
2024. január 21-28.

Szeresd at Urat, a te Istenedet...
és felebarátodat, mint magadat.
(Lukács evangéliuma 10,27)

HÁZASSÁG HETE
2024. FEBRUÁR 11-18.

Újévi áldás

*Szerető és jóságos Isten áldjon meg téged!
Töltsön el erejével, hogy higgadtan tudj hordozni
mindazt,*

amit neked küld ez évben.

Kísérjen téged minden utadon,

hogy bizakodva tekinthess a jövőbe.

Áldja meg a munkádat és faradságodat,

hogy örömet találj abban, amit teszel,

és elégedettség költözzön otthonodba.

Vegyen téged körül emberekkel,

ahik közel állnak hozzád és szeretnek téged,

ahik olyannak fogadnak el, amilyen vagy.

Ájándékozzon meg szerénységgel,

hogy ne minden lemondást vesztésként élj meg.

Adjon erőt elengedni azt, amit nem tarthat meg.

*Adjon éber szívet, amely értékeli a jelent,
nyitott szemet, amely látja, ami körülöttes történik,
nyitott fület, amely a halk hangokat is meghallja,*

olyan orrot, amely megérzi az élet illatát,

éber lelket az új felfedezésére

és a régiek megőrzésére unalom nélkül,

gyengéd kezeket, amelyek biztonságot nyújtanak,

erős karokat, amelyek képesek másokat is megtartani,

izmos lábakat, amelyek hosszú utakat is meg tudnak

tenni.

*Igy áldjon és őrizzen meg téged az Úr, a te
Istened,*

*Aki számára mindig az maradsz,
aki már most is vagy: Az Ő képmása.*

*Vegyen körül szeretetével,
és adjon neked békeséget és gyógyulást.*

(Heinz Pangel)